

KATALOG ALTERNATIVNIH PRAKSI

1. Ajurveda
2. Akupunktura
3. Apiterapija (unapređenje zdravlja)
4. Aromaterapija (unapređenje zdravlja)
5. Bach-ova cvetna terapija
6. Či gong (unapređenje zdravlja)
7. Detekcija štetnih zdračenja (unapređenje zdravlja)
8. Duhovna (energetska) medicina (unapređenje zdravlja)
9. Energetska terapija (unapređenje zdravlja)
10. Feng Šui (unapređenje zdravlja)
11. Fitoterapija
12. Homeopatija
13. Informoterapija
14. Joga (unapređenje zdravlja)
15. Kineziologija (unapređenje zdravlja)
16. Kvantna medicina
17. Magnetoterapija (unapređenje zdravlja)
18. Makrobiotika
19. Potredak ljubavi (unapređenje zdravlja)
20. Refleksoterapija (unapređenje zdravlja)
21. Regresija (unapređenje zdravlja)
22. Reiki (unapređenje zdravlja)
23. Segmentna terapija (unapređenje zdravlja)
24. Strukturalna terapija
25. Su đok
26. Svetlosna terapija (unapređenje zdravlja)
27. Šijacu
28. Tai či čuan (unapređenje zdravlja)
29. Tradicionalna (narodna) medicina

1. AJURVEDA

Ajurveda na sanskritu znači «nauka o životu», a potiče iz Indije gde se koristi još od 2.500 godina pre nove ere. U prošlom veku došlo je do njene institucionalizacije uz osnivanje Centralnog Saveta koji kontroliše edukaciju i prkasu. Na Zapadu najviše raširena u SAD zahvaljujući knjigama Dipraka Čopre. Polazna osnova ajurvede je teorija o pet elemenata s tim što su ti elementi na specifičan način utkani u učenje o tri doše (Vata, Pitta i Kapha) koje odgovaraju našem poimanju konstitucionalnog tipa. Na te doše deluju razni faktori (od doba dana, hrane i godišnjeg doba, pa do emocija i stresa) kojih mogu izbaciti iz ravnoteže. Ovaj poremećaj ravnoteže, pak, tremeti tok prane, odnosno životne energije, To vodi produkovanimu «ama» odnosno toksičnih supstanci, pa onda i oboljevanju. Cilj lečenja je da se doše dovedu u ravnotežu uz pomoć lekova od trava i minerala, zatim putem detoksifikacije organizma (shodan). Istraživanja su pokazala delotvornost ajurvede u raznim hroničnim poremećajima zdravlja, od reumatoidnog artrita do smanjenja nivoa holesterola i ublažavanja anksioznih stanja. U Indiji je veoma rađrena u vidu samopomoži putem konstitucionalne deijete, čajeva, začina i trava.

Vuk Stambolović

2. AKUPUNKTURA

Akupunktura je jedna od grana Tradicionalne Kineske Medicine koja potice iz u Kine Razliciti izvori govore da je akupunktura stara izmedju 3000 i 4000 godina. *Huang Di Nei Jing* je najstarija sacuvana medicinska knjiga o akupunkturi i ona datira iz drugog veka pre nove ere. U danasne vreme kineska medicina se studira u zapadnim zemljama kao u Americi u kojoj ima preko 100 fakulteta sa magistarskim i doktorskim programom,zatim u Evropskim zemljama, u Australiji, Juznoj Americi, Africi ,i naravno Japanu, Koreji ,Vijetnamu, Indiji.

Akupunktura ima posebne metode dijagnostikaovanja bolesti kao na primer preko pulsa, jezika i intervjuja sa pacijentom. Lecenje se izvodi akupunkturom koja je najrasirenija u zapadnom svetu,ali ne zaostaju ni druge metode .

Ostale metode lecenja koje sacinjavaju Tradicionalnu Kinesku Medicinu su: fitoterapija, masaza (tui na), terapija ishranom, vezbe (kao sto je Qi Gong), moksibustija (zagrevanje akupunktturnih tacaka odredjenim biljkama), elektropunktura (elektro stimulacija akupunkurnih tacaka) i gua sha (vrsta stimulacije tacaka sa porcelanskom ili srebrnom kasicicom u obliku blagog grebanja).

Akupunktura se danas primenjuje u celom svetu. U Kini, zapadna i Tradicionalna Kineska Medicina imaju potpuno isti status. Na Zapadu, primenjivanje akupunkture se obично definise kao "komplimentarna ili alternativna" terapija.

Savremena nauka samo delimicno moze da objasni osnovne nacine dejstva akupunkture. Jedna od teorija pokazuje da pri akupunkturi dolazi do lucenja endorfina koji pomazu smanjivanje bola. Kineska medicinska teorija govori o postojanju energije "qi" koja pokreće sve prirodne procese u ljudskom telu kao i u prirodi. Ta osnovna energija cirkulise kroz ljudsko telo u određenim meridijanima ili kanalima koji su povezanim sa unutrasnjim organima. Do bolesti dolazi ako dođe do zastoja ili nedostatka energije. Stimulacijom određenih akupunktturnih tacaka na telu, lekar Kineske Medicine uspostavlja ponovnu cirkulaciju životne energije i pritom dovodi organ u ravnotežu što dovodi do otklanjanja simptoma, odnosno što dovodi do izlecenja.

Kineska medicina ima svoje grane kao i zapadna medicina, pa se posebno lekari kineske medicine usavršavaju da rade ginekologiju, pedijatriji, internoj medicini itd.

Što se tiče dobrobiti kineske medicine pored toga što je jeftina ona je i neinvazivna metoda kako u dijagnostici tako i u terapiji, pa zato ulazi na velika vrata u celom svetu.

Takođe postoje i kontraindikacije u kineskoj medicini za akupunkturu kao na primer kod dugih i iscrpljujućih bolesti gde je doslo do gubitka mišićne mase, kod velikog gubitka krvi, kod jako obilnog znojenja, kod teskih proliva, ili posle teskog porođaja.

Akupunktura je bezbedna i uspesna ukoliko to rade lekari koji su studirali kinesku medicinu, jer je izuzetno vazno napraviti pravu dijagnozu, onu koja pripada ovoj medicini.

Ljiljana Stefanović

3. APITERAPIJA

Apiterapija je naučna oblast tradicionalne (alternativne, prirodne, narodne) medicine koja obuhvata lečenje pčelinjim proizvodima i preparatima na bazi pčelinjih proizvoda. Nije uopšte sporno da je apiterapija naučna disciplina koja ima svoj predmet, svoju teoriju, svoj metod i svoj jezik - bitne elemente svake naučne discipline.

Među prvima pčele uzgajaju Stari Egipćani, Asirci, zatim Stari Grci i Rimljani. Zato se može reći da i poreklo apiterapije potiče od Starih Egipćana. Tako je na egipatskom papirusu od pre tri i po hiljade godina dešifrovana knjiga o spravljanju lekova za sve delove ljudskog organizma.

Inače, može se slobodno reći da ne postoji pleme, narod ili nacija na svetu koji nemaju legende, a kasnije i oračlne podatke o lekovitim svojstvima meda. U srednjem veku pčelarstvo, a uporedo i apiterapija postaju veoma važne proizvodne grane, a na naučnim osnovama počinju da se razvijaju tek krajem XVIII i početkom XIX veka. Za vreme Renesanse pojavljuju se prva dela iz farmacije gde su med i vosak uključeni kao medikamenti. Danas, istraživanjem i primenom apiterapije u praksi bave se mnoge zemlje u svetu, a posebno su obavljeni značajni rezultati istraživanja u Tajvanu, Egiptu, Japanu, Rusiji i Litvaniji.

Suština delovanja pčelinjih proizvoda (med, matični mleč, polen, propolis, pčelinji vosak, pčelinji otrov) je pravilna, potpuna ishrana, regeneracija i brza obnova svih ćelija, kako preventivno tako i nakon psihičke iscrpenosti, posle teških operacija ili zdračenja i prodora štetnih materija. Pčelinji porizvodi stimulišu životne aktivnosti u celini, tu je i zaštita od virusa, bakterija i otrovnih materija, usporavanje procesa starenja i produženje života. Primenom apiterapijskih naučnih metoda pokriva se širok spektar indikacija, a uz kombinovanje na određeni način pčelinji proizvodi i preparati postaju pomoćna lekovita i imunostimulativna sredstva, a u nekim slučajevima i pravi lek.

Pozitivno dejstvo apiterapije reflektuje se kao:

- povećanje imunološke zaštitne snage organizma u profilaksi i u lečenju obolelog организма od kijavice do najtežih zdravstvenih problema.
- Protiv-mikrobičko delovanje u celini (protiv-virusno, protiv-bakterijsko, antimikotično, anti-protozoično)
- Protivupalno dejstvo, kao i ekspektorantno i antialergijsko dejstvo, zatim poboljšanje i normalizovanje poremećene hematološke i biohemijske slike organizma kao i regenerativno dejstvo
- Suzbijanje bakterijske infekcije i uspostavljanje, odnosno normalizovanje poremećene enzimske funkcije u organima za varenje
- Kardiotonično delovanje (stimulisanje rada srca) i poboljšanje cirkulacije
- Antitoksično delovanje, dejstvo protiv zdračenja i rentgenskih oštećenja, antikancerogeno i antitumorsko dejstvo (citostaticno dejstvo prema nekim kancerskim kulturama)
- tonizirajuće dejstvo (prirodni doping), protiv psihofizičkih napora i trauma, a povoljno deluje i na raspoloženje u celini
- ublažavanje i smanjenje bolova, smirivanje i ublažavanje svraba.

Žarko Stepanović

4. AROMA TERAPIJA

U mnogim kulturama biljna ulja su korišna od pamtimeka radi unapređenja zdravlja i lepog izgleda, ali i radi lečenja. Prvobitno su pravljena infuzijom bilja u maslinovom ulju dok Avicena nije razvio metod destilacije. U Evropu je aroma terapija došla sa krstašima, da bi se potom raširila po celom atlanskom basenu s tim što je, uz znatnu raširenost u Vekikoj Britaniji, SAD, Australiji i Novom Zelandu ostala najrazvijenija u Francuskoj gde se naročito razvila tokom 60-tih godina prošlog veka. Esencijalna ulja koja se koriste u aroma terapiji, inače, dobijaju se iz lišća, iz cvetova, iz stabljika i korenja, ali i iz nekih stabala. Način dejstva nije eksperimentalno do kraja istražen ali smatra se da deluju preko hipotalamusu utičući na raspoloženje, metabolizam i nivo stresa u organizmu. Aroma terapija ima dva vida - spoljašnji i unutrašnji. Spoljašnji se odvija putem masaže, koja može biti povezana sa tehnikom akupresure i tu se posebno izdvaja facialna aromaterapija. Unutrašnji vid se naziva i medicinska aromaterapija i tu se ulja propisuju za unutrašnju upotrebu u tretmanu niza hroničnih oboljenja.

Vuk Stambolović

5. BACHOV-A CVETNA TERAPIJA

Lečiti obolelog u njegovoj celosti, a ne bolest, osnovni je koncept koji je doveo Dr. Edwarda Bacha da elaborira u prvim decenijm našeg veka možda njefiksnej, najsajnij i najjednostavniji metod prirodnog lečenja do sada stvoren. Nakon dugogodišnjeg istrživnja i ispitivanja dr. Edward Bach (1886-1936) živeći i radeći u Engleskoj na području Galesa, individuirao je 38 cvetova koji odgovaraju isto tolikom broju negativnih mentalnih stanja koji stoje u osnovi svih bolesti i koji onemogu}avaju ozdravljenje.

I sam lekar po struci, čuveni imunolog i biolog, dr Edward Bach je intuitivno otkrio da svest funkcioniše na osnovu određenih modela ponašanja i reakcija, koji su isti za sva živa bića, bez razlike da li su to biljke, životinje ili ljudska bića i da u cvetovima nekih divljih biljaka postoji »nešto« što može da dovede u ravnotežu poremećene modele ponašanja i reagovanja. Bach je ustanovio 38 šema poremećenih ponašanja i podelio ih je u sedam grupa. U ovih sedam grupa sadržani su svi mogu}i oblici strahova, nesigurnosti, odbijanja stvarnosti, osećaja samoće, preosetljivosti, nelagodnosti i preterivanja u odnosu prema sebi i prema drugima. Isto tako i fizičke smetnje su prouzrokovane disharmonijom između psihe i

pravog Ja, između emocija i osećanja, a sve se to odražava na telo kao rezultat disharmoničnih sila koje dugo vremena deluju iz dubine duše.

Bachovi cvetovi su zamišljeni kao odlična podrška zvaničnoj medicini nudeći pomoć obolelom da lakše nađe put izlaska iz bolesti i da nađe u sebi pravi uzrok bolesti. Uz pomoć cvetova moguće je pronaći unutrašnju ravnotežu neophodnu za zdrav život. Bach je davao veliku važnost uzroku bolesti i smatrao je da je bolest rezultat unutrašnjeg konflikta duše i uma i pacijent mora da uloži mentalni napor da prevaziđe taj konflikt.

Čuvena je poruka dr Bach-a da je »Zdravlje plod harmonije sa našom dušom«.

Bach je, naime, ovim pojasnio polje delovanja svojih biljnih esencija kao psihosomatskih lekova koji se preporučuju za lečenje psiho-emotivnih stanja pacijenata. Bach-ov sistem može da se definiše kao »ozdravljenje« preko harmonizacije svesti, odnosno preko otklanjanja negativnih emotivnih stanja koji ne dozvoljavaju osobi da se u potpunosti razvije.

Delovanje:

Na neki način Bach je znao da za svaki ovakav problem postoji i određeni lek u prirodi i sa svojom velikom senzibilnošću godinama je tražio i nalazio jedan po jedan. Pored toga imao je intuiciju da na najjednostavniji i najprirodniji način izvuče iz svake biljke tu lekovitu esenciju, svojstvo sadržano u njenim cvetovima i da je konzervira kako bi mogla da se koristi lako kada je to neophodno. Kada se pronađe odgovarajući »cvet« za datu osobu priprema se mešavina na sledeći način: u bočicu od 30 ml sipa se jedna kašičica alkohola napuni se izvorskom vodom i sipaju se tri do četiri kapljice biljne esencije određenog cveta. Od ove mešavine se uzimaju 4 kapljice ispod jezika najmanje 4 puta dnevno.

Bahovi scetovi se mogu uzimati uporedo sa bilo kojom terapijom bez kontraindikacija. Mogu da ih koriste i deca i trudnice, namenjeni su svima. Vrlo su efikasni i kod biljaka i kod životinja koje nisu podložne autosugestiji. I pored toga što je nije moguće fizički dokazati vibratorska esencija cvetova je vrlo efikasna i deluje. Frekvencija vibracije biljaka deluje tako da uspostavlja prekinutu vibraciju između duše i tela i stabilizuje protok energije i dovodi organizam u pozitivno stanje koje dalje vodi ka ozdravljenju.

Bach-ovi cvetovi su vrlo korisni u terapijama psihosomatskih bolesti, kod smetnji u radu endokrinih žlezda, kod problema probavnog trakta, reproduktivnih organa, kardiorespiratornog sistema, te urinarnog i nervnog sistema, kao i kod strahova, fobija, depresija itd.

Svetska zdravstvena organizacija je 1978. g. Preporučila upotrebu Bach-ovih cvetova svim državama članicama.

Vesna Mlađenović

6. QI GONG (CHI KUNG)

UMETNOST ZDRAVLJA

Još jedna prekrasna perla u širokoj paleti kineskih tradicionalnih prirodnih metoda, koje od starih vremena imaju veliku popularnost među ljudima svih profesija i godina starosti. Ova antička kineska disciplina, ili kako je još zovu "umetnost zdravlja" datira od oko 500 p.h. Zdravstveni principi Qi Gonga izučavaju se još od pre 2000 godina u Kini. i Qi Gong u doslovnom prevodu naci "vežbe vitalne energije".

Ne radi se samo o poboljšanju cirkulacije vitalne energije, nego i o njenom hranjenju sa ciljem kompletног psihofizičkog blagostanja

Tehnika:

Kroz vekove Qi Gong je oboga}en različitim vrstama praksi: masaža, fitoterapija, akupunktura i izučavanje meridijana. Qi Gong sadrži u sebi različite tematike kao što su: anatomija, koja vodi poreklo iz kineske tradicionalne medicine, tehnike disanja, terapeutske masaže, dijetologija i duhovne discipline koje pomažu koncentraciji uma. U osnovi Qi Gonga je rad sa energijom, tj praksa i studiozno izučavanje energije, specifična vezba za jačanje unutrašnje energije čoveka.

Disanje je još jedna od komponenti najvažnijih u vežbama Qi Gonga i definiše se kao "metoda regulacije" ili jednostavnije metoda disanja.Za disanje su strogo vezani Um, koji određuje pokrete i dekodifikuje senzacije, i telo koje se manifestuje putem disanja.Različite tehnike disanja koje se koriste u vežbama Qi Gonga dovode do proširenja kapaciteta pluća, poboljšavaju metabolizam i cirkulaciju krvi, vrše masažu unutrašnjih organa povezanih sa probavom i apsorpcijom hrane, pojašavaju energiju u donjem delu tela i favorizuju stabilnost. Sve to dovodi do jačanja tela tako da je ono u stanju da deluje preventivno i da leчи bolesti. U osnovi Qi Gonga stoji polazište da je um početak svega, pre svih principa i da nam služi za kanalisanje energije u telu. Ravnoteža uma i emocija postiže se kultivacijom disanja i tako se omogućava pravilan protok energije telom. U osnovi vežbi Qi Gonga je i pravilno držanje tela koje omogućava slobodan protok energije telom i pomaže uspostavljanju dobrog odnosa sa sopstvenim telom što mu opet pomaže da se održi u dobrom zdravlju. Održavanje ove harmonije sa telom treba da postane svakodnevna navika a ne samo u toku vežbi.

Svrha praktikovanja Qi Gonga

Osnovna postavka Qi Gonga je da od uma zavisi volja, određenost, intuicija, tj koncentracija- od koje opet zavisi kontrola držanja tela, ritam disanja itd. Unutrašnja koncentracija dovodi do stanja mirnoće i rezultati vežbanja zavise od stepena postignute smirenosti. Sto je mir

dublji terapeutski efekti su veći. Redovnom praksom Qi Gonga moguće je preduprediti ali i lečiti bolesti i tako produžiti život. Najvidljiviji efekti praktikovanja Qi Gonga su smanjenje stresa, sniženje povišenog pritiska, uravnotežavanje ritma otkucaja srca, pomoć kod reumatizma, čira na stomaku, pojačavanje rada endokrinih žlezda. S druge strane vežbe pomažu kod bolova u leđima, kod istezanja mišića, imaju balansirajući efekat na unutrašnje organe tela (srce, pluća, jetra, bubrezi), što daje generalnu ravnotežu i pojačava vitalnu energiju i dovodi do opšteg jačanja kompletognog organizma.

U Qi Gongu naglasak se daje unutrašnjem razvoju u odnosu na spoljni. To u praksi znači, da se fizičke vežbe izvode u okviru Qi Gonga, ali kako iskustvo napreduje i postaje prefinjeno, koncentracija nad fizičkim pokretima se smanjuje i povećava se koncentracija na unutrašnje pokrete.

Praksa Qi Gonga je bazira na principu jedinstva sistema telo-um, što u osnovi govori da čoveka treba posmatrati kao jednu kompleksnu celinu i lečiti sve a ne "deo po deo", kako se to obično radi na Zapadu.

7. DETEKCIJA ŠTETNIH ZRAČENJA

Uslovi u pogledu opreme

U Čl.11 Pravilnika dopisati **relevantna merna aparatura**

Nejonizujuće zračenje (frekventni opseg od 0 do 300 GHz) je od nedavno potvrđeno kao štetno zračenje, bilo da je kratkotrajno - visokog nivoa ili dugotrajno - niskog nivoa delovanja. Poznate su dve osnovne grupe ovih zračenja: Prirodna-geopatogena zračenja i Veštačka zračenja – koja je stvorio čovek.

Geopatogena zračenja

Uticaj podzemnih vodenih tokova se pokazao kao ekstremno štetan za naš organizam. Uticajem jakih seizmičkih potresa Zemlje nastaju podzemne rupe, koje imaju vertikalno prema površini štetno zračenje. Dokazano je da je Hartmanova mreža¹ (interakcija Kosmosa i Zemlje), posebno u blizini reka, štetna naročito na čvorovima (paralelograma) mreže dimenzija 2 m x 2,5 m, širina linija je oko 21 cm. Daleko opasnija je Kerijeva mreža² koja je romboidnog oblika dimenzija 3,5 m x 3,5 m, ovde je širina linija 50 cm. Ona je pod uglom od 45° u odnosu na Hartmanovu mrežu.

Veštačka zračenja

Počev od štetnog zračenja elektrificiranih železničkih objekata i instalacija sa naponima od 1kV do 25 kV, frekvencija 16,66 Hz i 50 Hz, koje su potpuno definisane 2001.godine na nivou EU (opasnosti u blizini izgradnje drugih objekata) pa sve do emisionih postrojenja koji rade na izuzetno vrlo visokim frekvencijama je čovekov "doprinos" absolutnom povećanju nivoa štetnih zračenja na našoj planeti.

U tom širokom dijapazonu prisutna su postrojenja za proizvodnju (el.centrale) i distribuciju električne energije (dalekovodi) počev od 750 kV do 1 kV, 50 Hz, kao niskonaponske mreže neposredno kod potrošača. Značajan je kod nas i udeo štetnih zračenja mrežnih transformatora koji se neposredno montiraju u stambene zgrade.

Nije zanemarivo ni štetno zračenje vertikalnih usponskih vodova mrežnog napona, koji se ponašaju kao prijemne antene visoko-frekventnih signala radio-difuznih i TV predajnika kao i repetitora mobilne telefonije, s obzirom da nisu posebno oklopljeni. Elektro-uređaji u domaćinstvima daju dodatnih 10 do 15% štetnih zračenja.

Negatine posledice

Pre svega se ogledaju u padu imuniteta tako da je nekad dovoljan i grip da ozbiljno ugrozi organizam , enormno je povećan stres, nesanica, leukemija i kancer.

Zaštita

Od ove vrste zračenja često može biti vrlo efikasno prosto udaljavanje od izvorišta, dislokacija ležajeva i radnih mesta. Neutralizacija je daleko potpunije rešenje, bilo da se vrši priručnim i prirodnim zaštitama, kao na primer asure, so, ulje i slično ili namenskim neutralizatorima specijalno izrađenim za tu svrhu. Ubedljivo najbolja zaštita prirodnih i veštačkih zračenja je sa neutralizatorima sa mlevenim kristalima određene granulacije.

U cilju efikasnije zaštite od ove vrste štetnog zračenja vrše se merenja elektronskim mernim uređajima u širokom frekventnom opsegu, kao i indikatorima zračenja. Također, u određenim situacijama može biti vrlo dragoceno saznanje o biološkoj štetnosti nekog prostora, koje se jedino dobija ispitivanjima, koja su kod nas često neopravданo zapostavljena i osporavana (ali i zloupotrebljena od ne savesnih "radiestezista") a to su radiesteziske naprave kao: visak , rašlje, tenzor i L-antene.

¹Dr med.Ernst Hartmann

² Dr med Manfred Curry

Dušan Janjić

8. DUHOVNA (ENERGETSKA) MEDICINA

ŠTA JE TO DUHOVNA ILI ENERGETSKA MEDICINA?

Energetska ili duhovna medicina se zasniva na saznanju da su preko 80% svih hroničnih bolesti posledica stresova i negativnih misli, kao što su: nezadovoljstvo, žalost, strah, brige.

Kroz naš organizam, celog života protiče jedna energija, nazovimo je životna energija. Njen normalni protok predstavlja garanciju našeg psihofizičkog zdravlja. Međutim, postoji više unutrašnjih i spoljašnjih uzroka koji smanjuju ili, na pojedinim mestima sasvim zaustavljaju ovaj protok. To postepeno dovodi do smanjenja funkcija onih organa koji korespondiraju sa mestima smanjenja protoka životne energije, a kasnije i do njihovog oboljenja.

Stresovi i negativne misli predstavljaju najrazorniji uzrok blokade normalnog protoka životne energije kroz naš organizam, što znači da su oni glavni prouzrokovaci hroničnih psihičkih i organskih bolesti.

KAKO DUHOVNA ILI ENERGETSKA MEDICINA POMAŽE U ISCELJENJU BOLESTI?

Osobe koje su se posvetile duhovnom razvoju i proučavanju ovih pojava, mogu energetski da deluju na ove blokade tako što ih uklanjuju. To automatski dovodi do povlačenja bolesti. To je energetska medicina. Ona se sastoji iz isceljujućih seansi i isceljujućih proizvoda.

Suština njenog delovanja nije u otklanjanju simptoma bolesti, nego njenih uzroka-blokada protoka životne energije, čime se posledice, odnosno simptomi automatski povlače.

Razvoj bolesti, od njenog uzroka-stresova i negativnih misli, pa do pojave simptoma se sastoji iz energetskog i organskog dela. Naši stresovi i negativne misli su energetski talasi koji vrše blokadu protoka životne energije kroz telo, što prouzrokuje nastanak bolesti u organizmu. Prve organske promene, pre pojave simptoma manifestuju se u poremećaju odnosa anjona i katjona u predelu budućeg obolelog organa. Najvažnije promene pri nastanku bolesti, kao i najduže trajanje odnosi se na energetske promene. Isto tako najvažnije promene pri isceljenju odnose se na energetsko delovanje duhovnih energija. Zbog toga se ova vrsta alternativne medicine naziva duhovno ili energetsko isceljenje.

ŠTA SU TO ISCELJUJUĆE SEANSE?

Osobe koje su dostigle visoki duhovni nivo u stanju su da svojim molitvama zamole duhovne energije, kao što je energija Svetog duha i druge, da pomognu pacijentu u isceljenju određenih hroničnih bolesti. Tom prilikom dolazi do naglog spuštanja frekvencije moždanih talasa iscelitelja i ulaska u duboku meditaciju, do nivoa koji neuvežbane osobe ne mogu dostići, a na kome duhovne energije reaguju i pružaju pomoć pacijentu koja je neuporedivo efikasnija od bilo kakvih ljudskih mogućnosti u tom smislu. Ta pomoć se sastoji u uklanjanju blokada protoka životne energije kroz ljudski organizam, što postepenog dovodi do povlačenja bolesti. Istu pomoć duhovnih energija, već hiljadama godina svojim molbama postižu duhovno visoko razvijeni sveštenici.

Iscelitelj duhovne ili energetske medicine, dakle ne deluje sam na pacijenta, nego samo zamoli duhovne energije da ga iscele, jer će to one obaviti neuporedivo bolje od njega.

Duhovne energije su nas stvorile, pa bolje poznaju naš organizam od ljudi. Stoga je ova alternativna metoda apsolutno bezopasna.

Potrebno je uraditi više seansi da bi se pojavili efekti. One mogu biti direktnе, kad je pacijent prisutan ili preko video kasete na kojoj su snimljene isceljujuće seanse koje se realizuju svaki put kad se kaseta emituje. Postoje i isceljujuće seanse za veliki broj ljudi istovremeno.

ŠTA SU TO ISCELJUJUĆI PROIZVODI?

Moguće je, takođe pomoći duhovnih energija za isceljenje bolesti realizovati preko isceljujućih proizvoda. Oni nastaju tako što iscelitelj, u dubokoj meditaciji zamoli duhovne energije da pomognu svakoj osobi koja koristi ovaj proizvod. Isceljujući proizvodi su obično privesci, kreme, pilule i drugi prigodni predmeti. Oni deluju neprekidno, ne mogu se uništiti i potpuno su neškodljivi. Neki od isceljujućih proizvoda su univerzalni i pomažu kod svih bolesti, a drugi su specijalisti za određene bolesti.

KOD KOJIH BOLESTI POMAŽE DUHOVNA ILI ENERGETSKA MEDICINA?

Duhovna medicina pomaže kod većine hroničnih organskih i psihičkih bolesti.

Najbolji rezultati se postižu istovremenom primenom isceljujućih seansi i isceljujućih proizvoda. Za bolesnike koji ne mogu dolaziti na isceljujuće seanse postoji video kasetu sa snimljenim isceljujućim seansama koje se realizuju pri svakom emitovanju.

Duhovna ili energetska medicina nije kontraindikovana za druge metode lečenja. Naprotiv, predstavlja im dragocenu pomoć, posebno naučnoj medicini, jer stiže i tamo gde skalpel i medikamenti ne mogu.

TABELA EFEKATA DUHOVNE (ENERGETSKE) MEDICINE

Istraživao lekar,	oboljenje	broj pacijen.	% potpuno isceljeni	% znatno bolje	% bez poboljš.	% ukupn. poboljš.
dr R. Rajević, 2001	menst. bol.	32	12	38	25	25 75
Anketa, 1997	menstr. bol.	84	33	28	12	27 73
dr R. Rajević, 2001	obolj. dojke	14	57	28	0	15 85
dr R. Rajević, 2001	neplodnost	26	27	0	0	73 27

dr D. Marković	ang. pekt. i	33	18	37	33	12	88
dr D. Ninčić	aritmija						
2001							A
Anketa, 1997	angina pekt.	48	4	40	31	25	75
Anketa, 1997	aritmija	60	10	40	25	25	75
dr N. Šikoparija	spond. kič.	102	13	35	33	19	81
2001							
Anketa, 1997	spond. kič.	608	13	45	29	13	87
dr N. Šikoparija	gastr. i čir žel.	42	25	29	42	4	96
2001	i 12 pal creva						
Anketa, 1997	gastr. i čir žel.	185	16	42	22	20	80
	i 12 pal. creva						
dr M.	katarakta	1	100				100
Milutinović, 2001							
dr D. Marković	bronh. ast., hron.	78	37	26	22	15	85
dr D. Ninčić	bronh., enfiz. pl.						
2001							
Anketa, 1997	bronh. ast., hron.	190	27	41	21	11	89
	Bronh. emfiz. pl.						
grupa lekara	bron. ast. hron.	40	70	25	0	5	95
2001	bron., alerg. sin.						
dr G. Bojić, 2001	vis. krvn. prit.	93	73	0	0	27	73
Anketa, 1997	visok krv. prit.	189	14	35	29	22	78
dr R. Rajević	visok krv. prit.	48	58	25	0	17	83
1994							
Prof. dr B.	psihičke bolesti	602	29	31	29	11	89
Kapamadžija, 1998							

Dr R. Rajević	psihičke bolesti	142	24	38	29	9	91
1994							
Anketa, 1997	psihičke bolesti	1373	20	47	21	12	88
Anketa, 1997	fobije	41	27	51	15	7	93
Prof. dr B.	fobije	26	23	42	35	0	100
Kapamadžija, 1995							
Prof. dr B.	depresije	95	21	42	33	4	96
Kapamadžija, 1998							
Anketa, 1997	depresije	67	18	54	19	9	91
Anketa, 1997	štitna žlezda	59	14	29	34	23	77
Dr R. Rajević	noćno mokrenje	23	87	13	0	0	100
1994.							
Anketa, 1997	noćno mokrenje	32	55	15	15	15	85
Anketa, 1997	jetra i žuč	30	10	50	27	13	87
Prof. dr B.	migrena	80	26	41	30	3	97
Kapamadžija, 1996							
Anketa, 1997	migrena	415	24	48	19	9	91
Dr R. Rajović, 1994	migrena	22	18	41	41	0	100
Dr R Rajović,	dečji						
1994	hronični bronhit.	28	57	11	32	0	100

Anketa je obuhvatila 2200 pacijenata koji su samo koristili isceljujući talisman, naručen poštom, a bolovali su od 151 vrste hroničnih organskih i psihičkih bolesti. Pacijenti su sami popunili i potpisali anketne kartone. Organizaciju ankete i obradu materijala su izvršili Prof. dr Nikola Šljapić, za organske i Prof. dr Borislav Kapamadžija za psihičke bolesti. Rezultati

ankete su štampani na engleskom jeziku pod naslovom: "Healing effects of THE TALISMAN of m. a. Ljubiša Stojanović".

Rezultati ostalih ispitivanja efekata energetske ili duhovne medicine štampani su u sledećim publikacijama:

Dr Ranko Rajević: Ispitivanje dejstva isceljujućeg talismana mr Ljubiše Stojanovića, na srpskom i mađarskom;

Prof. dr Borislav Kapamadžija: Bioenergija i psihijatrija, 1995, na srpskom i engleskom;

Prof. dr Borislav Kapamadžija: Bioenergija i glavobolja, 1996, na srpskom i engleskom;

Prof. dr Borislav Kapamadžija: Bioenergija i anksiozno depresivni sindrom, 1998, na srpskom i engleskom;

Grupa profesora medicinskog fakulteta i lekara: Zbornik radova sa seminara o dometima i perspektivama energetske medicine, 2001

Ljubisa Stojanovic

9. Energetska terapija

Energetska terapija, koja je poznatija pod nazivom bioenergetska terapija, je još uvek suočena sa nizom problema, koji proističu iz činjenice da ne postoje jasno definisane i empirijski na zadovoljavajući način verifikovane terapijske procedure, a to važi i za terapijska sredstva kojima se ona koristi. U tom smislu gledano, ona je čisto alternativna terapija, jer se još uvek nije našlo neko medicinsko prihvatljivo i dokazivo objašnjenje načina njenog delovanja na pacijenta i karaktera međudelovanja terapeuta i pacijenta. Uzrok ovome je verovatno i činjenica da terapeut u energetskoj terapiji ima dvojaku ulogu: on kontroliše tok terapije, ali je istovremeno i terapeutsko sredstvo koje se u njoj koristi. Naime, za razliku od ostalih alternativnih terapija, gde je uloga terapeuta da odabere terapijska sredstva, odredi terapijski postupak, omogući njegovo odvijanje i prati ga, kod energetske terapije terapeut je jedino terapijsko sredstvo, a terapijska postupak je zasnovan na njegovom, zasad, nepotpuno spoznatom delovanju na pacijenta.

U situaciji gde ne postoje jasno definisane i empirijski na zadovoljavajući način verifikovane terapijske procedure, pri čemu svaki terapeut koristi neku svoju proceduru, nužna je empirijska verifikacija delotvornosti svakog terapeuta, koji se bavi energetskom terapijom. Naravno, takva verifikacija može biti validna samo ako je reč o relevantnom broju pacijenata, čije se zdravstveno stanje tokom energetske terapije prati u medicinskim ustanovama. Ukoliko bi se sve ovakve verifikacije obavljale u jednoj namenski određenoj medicinskoj

ustanovi, moglo bi se doći do podataka, koji bi omogućili zasnivanje medicinski verifikovanih energetskih terapijskih procedura.

Pored navedenih problema sa kojima je energetska terapija suočena, neporeciv je značaj njenih brojnih medicinskih registrovanih i verifikovanih rezultata, koji se odnose na efekte same terapije, ali i na neka partikularna svojstva samih energo-terapeuta. Polazeći od njih, mogu se izdvojiti dva osnovna tipa energetske terapije:

Kontaktna energetska terapija (touch healing) obavlja se tako što terapeut polaže ruke na određene delove pacijentovog tela čime, kako se smatra, prenosi svoju bioenergiju u pacijenta i omogućava uspostavljanje energijskog balansa u njegovom organizmu. Uspostavljanje ovog balansa, koji, kako se smatra, je indikator izlečenja, je osnovni cilj svih energetskih terapija.

Beskontaktna energetska terapija (distant healing), čiji je cilj takođe uspostavljanje energijskog balansa u pacijentovom organizmu, obavlja se bez direktnog kontakta terapeuta sa pacijentom. Šta više, postoje uspešni medicinski verifikovani slučajevi ovakve terapije, gde je terapeut bio i stotinama kilometara udaljen od pacijenta na kome obavlja terapiju. Ovi slučajevi, koji nesumnjivo ukazuju da nije reč o prenosu energije sa terapeuta na pacijenta, nego o njihovoј rezonantnoj interakciji, uticali su da se umesto energetska, koristi naziv biorezonantna energetska terapija.

Ljubo Ristovski

10. FENG - SHUI

Feng-Shui je drevna Kineska veština usklađivanja toka energije kroz prostor.

Ova veština se zasniva na saznanju da čovek nije odvojen od prirode i prostora u kome boravi, niti od drugih ljudi sa kojima komunicira .

Cilj Feng - Shuaia je uspostaviti dobru energetsku ravnotežu za sve koji žive ili rade u odgovarajućem prostoru .

Sam naziv Feng - Shui u prevodu znači Vetar - Voda .

Suštinski Feng-Shui se bavi prepoznavanjem vitalne energije prostora, a koja se manifestuje kroz materijale od kojih je taj prostor napravljen, predmete koji su u tom prostoru , vazduha koji struji ili ne struji kroz prostor, spoljašnjeg ili unutrašnjeg svetla , boja i niza drugih , posebnih elemenata koji se uklapaju u celokupnu sliku datog prostora.

Prinцип drevnog istočnjačkog umeća Feng-Shui se i danas uspešno primenjuju na sve aspekte života u domu, vrtu , poslovnom prostoru , ali i u ostalim segmentima svakodnevnog života , kao što su poslovne komunikacije , sport isl.

Feng - Shui je zbog svih vrednosti koje je pokazao kroz hiljadugodisnja proveravanja , od sedamdesetih godina dvadesetog veka postao nezaobilazna veština koja je izuzetno cenjena i obavezno korišćena u ekonomski najrazvijenijim zemljama sveta , poput SAD , Velike Britanije , Japana , Hongkonga , a od devedesetih godina dvadesetog veka i u ostalim zemljama Evrope .

Feng-Shui pomaže da se pokretanjem energije prostora u kome boravimo utiče i na poboljšanje određenih aspekata života , poput : zdravlja , vitalnosti , mentalne stabilnosti , bolje koncentracije , relaksacije , poslovног uspeha , finansiskog poslovanja , medjunarodnih komunikacija .

Zbog toga je suština Feng – Shuaia :

Pokrenuti energiju prostora .

Živite u skladu sa okruženjem .

Učinite da prostor uvek radi za nas .

Zoran Marković

11. SAVREMENA FITOTERAPIJA

Dovoljno naučno proučeni tradicionalni prirodni lekovi imaju pred sobom praktično neograničenu perspektivu u postmodernoj, integrativnoj medicini.

Decenijama korišćeni u narodnom lečenju ili apotekarskoj magistralnoj praksi, i to bez štetnih posledica , dobijaju blagoslov Generalno bezbednih materija, podesnih za standardizaciju i

prevođenje u moderne farmaceutske dodatke ishrani ili pomoćne lekovite materije, kao i biljne lekove tačno definisanih oblika, doza, načina i svrhe upotrebe.

Rasprostranjenost ovog trenda je svetska, a naše mogućnosti u uvođenju ovih fitofarmaka više su razvijene ka priznaju svetskih nego domaćih dostignuća, uglavnom zbog zastarelih tehnika, aparata ili načina saradnje i rada u domaćim uslovima na relaciji investicija-medicinsko-farmaceutsko istraživanje-proizvodnja-tržište.

Dominacija uvozničkog odnosa donosi preparate priznate u velikim zdravstvenim kulturama, neispitane na našoj populaciji, neispitanih relacija domaća hrana- uvozni biljni lek i tek se u toku lečenja mogu registrovati eventualne neregularnosti usled primene na novoj domaćoj traumatizovanoj populaciji.

Trebalo bi ujediniti sve snage naših medicinsko-farmaceutskih eksperata za proizvodnju najbezbednijih i najefikasnijih naših prirodnih lekova, ako se to upšte može u ovom veku, u jedan Nacionalni fitoterapijski centar.

Upotreba fitopreparata u svetu je veoma raširena u stotinama terapijskih procedura i u stalnom porastu, kako u preventivne, kozmetičke, modulacione svrhe, unoterapije i koterapije sa generičkim sintetskim lekovima.

Efikasnost je često zadovoljavajuća i dugotrajna.

Ivica Panov

12. HOMEOPATIJA

Sadržaj. Definicija klasične homeopatije, šta čini homeopatiju, šta se leči homeopatski, homeopatska definicija zdravlja, rasprostranjenost homeopatskog lečenja, prevencija bolesti, očuvanje zdravlja ili njegovo poboljšanje, povećanje kapaciteta odbrane i kreativnosti.

Definicija. Homeopatija je dvestogodišnji naučni sistem lečenja, koji je holističan i prirođan, a zasnovan na fundamentalnom principu aktivne i moćne stimulacije tela da se izleči (isceli, ozdravi). Slično se sličnim leči. Supstancija koja izaziva spektar simptoma kod zdravih osoba (pruving) izlećiće isti spektar simptoma kod obolele osobe. Homeopatski preparat izaziva jaču bolest od postojeće, potiskuje iste simptome bolesnika, organizam ozdravi (povrati zdravlje) posle ukidanja homeopatskog leka, jer prestaje bolest izazvana lekom; nakon toga homeopatski lek se izostavlja. **U istom organizmu ne mogu istovremeno da opstaju dve iste ili slične bolesti.**

Posle uzimanja ekstenzivnog intervijua koji pokriva sve aspekte ispitivane osobe na mentalnom, emocionalnom i fizičkom nivou, kao i pregleda bolesnika, određuje se jedna, nemerljivo mala doza, jednog homeopatskog preparata da bi stimulisala organizam da se izleči.

Homeopatski preparat (jedan od 2 500 sačinjenih od minerala, biljaka, životinja i produkata bolesnog organizma) serijski se razblažuje i između svakog razblaženja protresa (succused) i tako dinamizuje (dobija kinetičku energiju). Posle c12 razblaženja u rastvoru vode ili alkohola nema ni jednog molekula početne supstancije. Obrazac materije (energija) prelazi na molekule vode, koji imaju poseban raspored (klastere).

Konvencionalna medicina zasniva se na paradigmi biološke nauke, sada molekularne genetike. Klasična homeopatija se zasniva na informativnoj, energetskoj paradigm.

Za sada našim instrumentima i klasičnim laboratorijskim istraživanjima ne možemo da potvrdimo delovanje homeopatskih preparata. Nemamo odgovor na pitanje kako deluju homeopatski lekovi, dok kvantna elektro-dinamička istraživanja ne daju definitivni odgovor!

Klinički eksperimenti, naše svakodnevno iskustvo sa odličnim rezultatima lečenja i izlečenja (posebno hroničnih slučajeva i sitnih tegoba na koje klasični lekari ni ne obraćaju pažnju), govorimo o tzv. "Empiric based Medicine" (na iskustvu zasnovanoj medicini). Znamo i uverili smo se da homeopatski lekovi ne samo da leče, već dovode do izlečenja!

Poreklo reči homeopatija: nastala je od dve grčke reči: *homoio*, sličan; *pathos*, patnja.

Šta se sve leči homeopatski: lečimo čoveka, a ne bolest u čoveku. Homeopatija ima holistički pristup. Simptomi u homeopatiji pripadaju čoveku, a u klasičnoj medicini bolesti. U homeopatiji simptomi su inherentno pozitivni i promovišu zdravlje. Dijagnostički, u homeopatiji upoređujemo sliku simptoma pacijenta sa slikom simptoma homeopatskog preparata, koji je dobijen ispitivanjem delovanja te materije na zdrave osobe (pruvring). Nauka i umetnost homeopatije leči sva akutna i hronična stanje kod čoveka. Akutne bolesti lečimo kada ona ne idu ka izlečenju spontano i to akutnim lekovima koji su u odnosu sa konstitucionalnim lekom osobe koja se leči. Hronične bolesti i njihove akutizacije lečimo konstitucionalnim lekovima.

Rasprostranjenost homeopatskog lečenja je velika Preko 100 000 lekara upotrebljava homeopatiju , a leči se preko 500 miljona ljudi homeopatski. Francuski lekari u 30% slučajeva koriste homeopatiju; broj lekara u Nemačkoj koji koriste homeopatiju je 20%; procenat u Engleskoj je veći i iznosi 45%, dok Holandjani primenjuju homeopatiju čak u 45% pacijenata. Homeopatsko lečenje omogućava korišćenje sopstvenih kapaciteta (mentalnih, imunoloskih), kao i podsticanje kreativnosti (deo koje pripada umetnosti lečenja), jednom reči omogućava zdravstveno blagostanje.

Homeopatija nije panacea i izlečenje ide od 30 do 65% bolesti, a poboljšanje se postiže i do 95% kod svih pacijenata.

Homeopatija je preventivna medicina, koja eradicira (iskorenjuje) ili neutralizuje predispoziciju pre nego što se ona ispolji kao specifična bolest.

Zdravlje (definicija): odsustvo bolesti, fizičko, emocionalno, psihološko (mentalno i duševno) i socijalno blagostanje. Postojanje unutrašnje sposobnosti da se koriste postojeći

jedinstveni kapaciteti jedinke i kreativnost u odbrani, adaptaciji, reakciji na stresore i u sopstvenom razvoju. Homeopatski gledano svako ispoljavanje života je simptom, on može ali ne mora da bude izraz bolesti! Zdravlje može da bude: fizičko, psihološko, duševno zdravlje. Zdravlje je individualna stvar.

Homeopatija je sposobna da pomogne (asistira) oporavak i održavanje zdravlja na svim nivoima.

Optimalno zdravlje: to je stanje intenzivnog fizičkog i mentalnog funkcionisanja. Osećanje zdravstvenog blagostanja kojem težimo i povremeno ga i osećamo.

Šta nam čini homeopatski tretman: pokreće proces isceljenja, posebno kada je spor i neadekvatan, asistira pokušajima organizma za samoisceljenje, potpomaže ustaljenim biološkim procesima detoksifikacije, nutricije, i redovne regeneracije tkiva, vaspostavlja komunikaciju između delova i celine (synchronizacija). Cilj je ukloniti blokove i ometanja isceliteljskih snaga, oslobođiti telo fiksiranih šema i blokova koji onemogućavaju korišćenje punih kapaciteta imunološke odbrane organizma, vaspostaviti sposobnost da se živi pun i kreativan život; blago, lako, neosetno obezbediti stimulus za um/telo isceliteljski proces, nasuprot izazivanju reakcije na invazivni, agresivni način.

U zaključku:

Klinički eksperimenti, naše svakodnevno iskustvo sa odličnim rezultatima lečenja i izlečenja (posebno hroničnih slučajeva i sitnih tegoba na koje klasični lekari neće ni da obraćaju pažnju), govorimo o tzv. "Empiric based Medicine"(na iskustvu zasnovanoj medicini). Znamo i uverili smo se da homeopatski lekovi dovode do izlečenja! To iskustvo stekli smo lečeći sebe, porodicu i svoje pacijente. Ovom medicinom može uspešno da se leči, ali vrhunsku dijagnostiku i uspehe savremene medicine ne treba niti potcenjivati, niti izbegavati. Oba načina lečenja su komplementarna, i naš pacijent treba da ima mogućnost da ih koristi, bilo kao samostalne načine lečenja bilo istovremeno (integrativna medicina).

Homeopatija je i preventivni način lečenja i može da se upotrebi u uklanjanju predispozicije. Nasleđena ili stečena sklonost (mijazam) je predmet lečenja putem homeopatije. Uslovno zdrava osoba može da potraži lečenje kod homeopate sa ciljem da ga održi ili poboljša.

Literatura: 1) Allen C.H.: Allen Key Notes, B.Jain Pub. Ltd, NewDelhi, India,1996; 2) Benveniste, J.: Human basophil degranulation triggered by very dilute antiserum against IgE. Nature, 1988, 333, 816-18.; 3) Bill Gray, M.D.: Homeopathy Science or myth?, North Atlantic Books Berkeley, California, 2000.; 4) Bolbođevski S., Brankov, Pešić B., Raković Savčić Lj.:Lečenje homeopatijom, Jovan, Beograd 2002.; 5) Borland N.D.: Children s types, B.Jain Pub. Ltd,New Delhi, 1921; 6) Čapel P.: Emocionalno lečenje homeopatijom, Prometej, Novi Sad 1999. 7) Chappell P.: Skripta za homeopatiju Škole za homeopatiju u Novom Sadu (1998-1999), Udruženje za homeopatiju Hahnemann, Novi Sad, 1999.; 8) Fisher P. et al.:

Fibrositis. British Medical Jurnal, 1989, 299,365-6.; 9) Grossinger R.: Homeopathy The Great Riddle, North Atlantic Books Berkeley, California, 1998.; 10) Hersen P.: The Homeopathic Treatment of Children, North Atlantic Books, Berkeley, California, 1991.; 11) K.P.S Dhama, S Dhama: Homeopatski priručnik, Advaita, Banja Luka, 2002.; 12) Kent J.T.: Lectures On Homeopathic Philosophy, B.Jain Pub. (P) Ltd, New Delhi, India, 1998.; 13) Kleijnen J., Knipschild P., Riet, ter Gerbe: Clinical trials of homeopathy, BMJ, volume 302, 1991.; 14) Krstić A.: Homeopatija i zdravlje, Mol, Beograd, 2000.; 15) Lockie, A., Geddes, N.: The complete guide to Homeopathy, The Principles et Practice of Treatment, DK, London, 1995.; 16) Lupičev N.L.: Gomeopatia i energoinformatika, "RĐJ" Moskva, 1994.; 17) Philip M. Bailey, M.D.: Homeopathic Psychology Personality Profiles of the Major Constitutional Remedies, North Atlantic Books Berkeley, California, 1995.; 18) Popović M.: Homeopatija, Savremena administracija, Beograd, 2001.; 19) Popović M.: Prvi homeopatski priručnik, Savremena administracija, Beograd, 1995.; 20) Raković-Savčić Lj.: Homeopatija – medicina o kojoj se malo zna, "Profilaksa", Jun-avgust 1998; 6: 45-52.; 21) Roberts A.H.: The Principles and Art of Cure By Homeopathy, B.Jain Pub. (P) Ltd, New Delhi, India, 1997.; 22) Rose B.: The Family health Guide to Homoeopathy, Collins and Brown, London, 1997.; 23) Šankaran R.: Duh homeopatije, Advaita, Sarajevo 2001.; 24) Šankaran R.: Duša lekova, Novi Sad, 2003.; 25) Schroyens F.: Synthesis, Repertorium Homeopathicum Syntheticum, Homeopathic Book Publishers, London, 1997.; 26) Stallick J.: AIDS. The Homoeopathic Challenge, Jonathan Stallick, Lamberts, North Yorkshire, 1996.; 27) Teylor, M.A. and Reilly, D.T.: Is homeopathy a placebo effect? Hay fever trial. The Lancet, 1986, 2 (8512), 881-6.; 28) Tyler L.M.: Homoeopathic Drug Pictures, B.Jain Pub. (P) Ltd, New Delhi, India, 1998.; 29) Vels H.: Homeopatija za decu, Beograd 1988.; 30) Vermeulen F.: Tipovi djece u homeopatiji, Advaita, Sarajevo 2000.; 31) Vithoulkas G.: Nauka homeopatije (prevod Mile Malešević), Udruženje homeopata BiH, Sarajevo, 1999.; 32) Vithoulkas G.: Znanost homeopatije, Advaita, Sarajevo 1999.

Aleksandar Krstić

13. INFORMOTERAPIJA

Informoterapija je oblik informacione terapije kvantne prirode koja na organizam deluje tako što obnavlja regulacione sisteme organizma i organizam vraća u normalno stanje ili stanje blisko normalnom. Osnovne postavke informoterapije formulisao je 1989. god. Skripnjuk Z.D. u Kijevskom odjeljenju Harkovskog Instituta za neurologiju i psihijatriju Protopopov. Zinovij Skripnjuk je doktor bioloških nauka koji je dokazao da ćelije komuniciraju između sebe signalima koji predstavljaju ćelijske jezike. Ćelijski jezik može biti „pisani“, koji je

omogućen sintezom različitih materija od strane ćelije i „usmeni“ jezik, koji je omogućen elektromagnetskim talasima. Faktor koji leči predstavlja informacija – informaciona poruka koja ćelijama daje program „kako da urede sve procese razmene“. Informacija se tretira isto toliko fundamentalnim pojmom kao što su materija ili energija. Informoterapija je praktična primena informacionih uticaja u svrhu lečenja organizma. Jedan od osnovnih izvora informoterapije je bioinformatika – nauka koja proučava procese dobijanja, obrade, čuvanja i prenosa informacija u živim sistemima. Dalji razvoj bioinformatike omogućiće da se prave čitavi zdravstveni programi na jezicima unutarćelijske, međućelijske, međutkivne, međuorganske i međusistemske komunikacije. Prenošenje ovih programa ćelijama organizma pomoću podesnog nosioca informacija omogućiće ćelijama obnavljanje razmene materije, energije i informacija u organizmu i uspostavljanje bolje funkcije organizma, a samim tim i poboljšanje zdravlja organizma. Čovekovo zdravlje zavisi od uređenosti procesa regulacije sistema organizma pa shodno tome, što su procesi regulacije uređeniji i usaglašeniji između sebe i sa okolnim uticajima, to je čovekovo zdravlje bolje. Uzgredna dejstva informoterapije su manja nego kod farmakoterapije i fizioterapije. Do sada su osnovani mnogi naučno-istraživački centri i instituti u Ukrajini gde je metoda nastala i održano više konferencija i simpozijuma o informoterapiji (ove godine u oktobru održana XII međunarodna konferencija o informoterapiji u Kijevu). Informoterapija se aktivno uvodi u sistem zdravstvene zaštite pa tako postoje privatni centri za informoterapiju u svim oblastima Ukrajine, u Rusiji, Belorusiji, Poljskoj, Nemačkoj, Rumuniji, SAD, Izraelu. Rezultati dobijeni lečenjem različitih oboljenja svih starosnih grupa bolesnika pokazuju veliki procenat uspešno tretiranih. Terapija se može primeniti preventivno i u cilju lečenja a sama metoda je za pacijenta vrlo komforna i praktično bez štetnih efekata. Metoda je efikasna kako u monoterapiji, tako i u kombinaciji sa drugim terapijama. Ova terapija je usmerena na korigovanje pre svega onih sistema i organa koji su u vezi sa razmenom informacija (nervni, uključujući i vegetativni nervni sistem, endokrini i imuni sistem). Najbolji efekti postižu se kombinacijom ove terapije sa dopunom deficitarnih susptanci u organizmu. Informoterapija se sprovodi posle urađene informodijagnostike a ona je u suštini elektroakupunkturna dijagnostika po Voll-u uz pomoć tzv. mikrogeneratora koji predstavlja izvor informacija, na osnovu čega se određuje receptura i način delovanja na pojedine energetske kanale i tačke po Voll-u. Mikrogenerator (mikroprocesor) generiše specifične informacije, odnosno poruke i program lečenja za pojedine grupe ćelija, koje se prenose na ćelije pomoću elektromagnetskih talasa. Informacione poruke iz mikrogeneratorske kasete deluju na ćeliju preko jonskih kanala ćelijske membrane čime se koriguje njihova funkcija i funkcija receptora ćelijske membrane. Ćelijske membrane predstavljaju „organe komunikacije“ i njihov značaj je i u stvaranju elektromagnetskih talasa u poremećaju rada ćelije, koji su nosioci informacija kao lekova. Na ovaj način se obnavlja pravilan redosled u odvijanju ćelijskih procesa između

sebe i sa okolnim uticajima (negentropija), što dovodi do ozdravljenja ćelija. Kurs lečenja može da traje do mesec dana, ali i kraće u akutnim slučajevima posle postignutog poboljšanja. Kod hroničnih oboljenja izvestan efekat se primećuje posle 2 nedelje a vidljiv rezultat postiže se posle mesec dana. Mnogo bolji i brži rezultati postižu se kombinovanjem informoterapije i fitopreparata. Vrlo često u akutnim stanjima poboljšanje nastupa u ordinaciji već posle 15-tak minuta. Potpuna remisija većine hroničnih stanja nastupa posle trećeg kursa lečenja. Najčešća stanja koja se uspešno tretiraju informoterapijom su:

- kardiovaskularne distonije,
- alergijska oboljenja – respiratorne alergije, alergije na hranu,
- bronhijalna astma,
- hronični rinitis i sinuzitis,
- glavobolje, migrene,
- sindrom hroničnog umora,
- hipo- i hipertireoza,
- oboljenja kože – psorijaza, neurodermatitis,
- akne u pubertetu,
- oboljenja digestivnog trakta – hronična opstipacija, hronični gastroenteritis,
- diskinezija žučnih puteva,
- hronični cistitis,
- hronični pijelonefritis,
- noćne enureze kod dece,
- ženski i muški sterilitet,
- deca koja često i dugo boluju,
- mnogi drugi poremećaji zdravlja.

Jedini centar koji vrši obuku specijalista za informoterapiju za sada je Naučno-istraživački institut za Integrativnu i negentropijsku medicinu u Kijevu u kojem radi autor teorijske metode informoterapije Skripnjuk. Takođe, održavaju se mnogobrojni kursevi za metode elektroakupunkturne dijagnostike i njihove modifikacije kako u Ukrajini tako i u drugim zemljama Evrope (Rusija, Poljska, Česka, Mađarska, Rumunija, Srbija, Nemačka i dr.). Na teritoriji Ukrajine skoro svi su učenici Skripnjuka.

I ovaj način lečenja bez upotrebe lekova može se primeniti i ambulantno i stacionarno, uz mogućnost lečenja većeg broja bolesnika istovremeno. Metoda je ekonomski veoma isplativa pa se očekuje njena šira primena u praksi. Moje iskustvo i u ovoj terapiji je veoma dobro, uz vidno zadovoljstvo i samih pacijenata i njihovu zainteresovanost za njenu dalju primenu.

Ljupka Stojanović

Literatura:

1. ІНФОРМАЦІЙНА ТА НЕГЕНТРОПІЙНА ТЕРАПІЯ, XI Міжнародна конференція «ІНФОРМОТЕРАПІЯ»: теоретичні аспекти та практичне застосування», м. Київ 14-16 жовтня2005 р.
2. X Ювілейна міжнародна конференція «ІНФОРМОТЕРАПІЯ»: теоретичні аспекти та практичне застосування», м. Київ 28-31 жовтня2004 р.
3. IX Міжнародна конференція «ІНФОРМОТЕРАПІЯ»: теоретичні аспекти та практичне застосування», м. Київ 3-5 жовтня2003 р.

14. J O G A

Joga je veoma stara disciplina daleko pred-Arijevskog porekla. Prve materijalne dokaze o postojanju joge nalazimo u drevnoj civilizaciji iz doline Inda, koja je svoj vrhunac dostigla oko 3000 godina pre naše ere. Arheloške iskopine, naročito mnogobrojni pečati i male figure i kipovi koji prikazuju čoveka u joga položajima, nađeni su u dva od šezdesetak do danas iskopanih gradova – *Mohendo-Daro i Harapa*. Najinteresantniji je tzv. pečat – *Pašupati*, koji pokazuje jogina u jednom veoma zahtevnom joga položaju.

(Detaljnije u knjizi: *Georg Feuerstein, Subhash Kak & David Frawley: «In Search of the Cradle of Civilization: New Light on Ancient India»* Wheaton: Quest Books, 1995).

Kada govorimo o pisanim dokumentima, razni oblici joge pominju se još u *Upanišadama* – drevnim indijskim spisima. U najstarijoj Upanišadi – *Kathopanišad*, čuveno je upoređivanje tela sa kočijom, čula sa konjima, razuma sa uzdama, inteligencije sa kočijašem i Sopstvom kao putnikom. Međutim, prvo i najkompletnije delo o jogi je *Joga sutre* koje je napisao ili sakupio mudrac *Patandžali* u 2. veku pre naše ere.

Iako je joga kao disciplina u svom izvornom obliku bila namenjena duhovnom razvoju i oslobođenju, njena terapeutska i profilaktička svojstva su prvi put počela da se otkrivaju na Zapadu pre tridesetak godina.

Danas se joga praktikuje a njena terapeutska svojstva ispituju u naučnim ustanovama, ne samo na Zapadu već i u zemljama Istočne Evrope. Pomenemo samo neke.

U Velikoj Britaniji: "The Yoga Biomedical Trust" koju je osnovao doktor Robin Monro 1983. godine u Londonu.

U Nemačkoj se terapeutska svojstva joge poslednjih trideset godina istražuju u Fondaciji za Holističku medicinu – "Weg Der Mitte", osnovanoj 1977. godine u Berlinu. Pomenimo da u Nemačkoj sve veći broj Osiguravajućih društava svojim klijentima nadoknađuju deo troškova za pohađanje kurseva joge. (Godišnje se u te svrhe izdvaja 75.000 evra).

U SAD je joga doživela najveću afirmaciju, pomenućemo samo neke od institucija koje primenjuju jogu u preventivne i terapeutske svrhe:

- "Preventive Medicine Research Institute", direktor - kardiolog dr Dean Ornish
- "Phoenix Rising Yoga Therapy" – osnivač i direktor dr Michael Lee
- "American Vinyoga Institute" – direktor Mr. Gary Kraftsow
- "International Association of Yoga Therapists", dir. Mr. John Kepner.

Sistem vežbanja joge, koji se koristi u preventivne i terapeutske svrhe, sastoji se od joga položaja – *Asana*, tehnika disanja – *Pranajame* i tehnike duboke jogičke relaksacije – *Joga nidre*.

Joga položaji deluju na muskulaturu tela. Istežu stegnute i jačaju slabe mišiće. Tajna gipkosti u jogi sastoji se u istezanju opuštenih mišića pod dejstvom polaganih i postepenih izvlačenja. Takvo istezanje prethodno opuštenih mišića, objašnjava zašto nas *asane* – joga položaji čine gipkim bolje i brže od gimnastike. Mišić se bolje rasteže ako je opušten. Naglo izvlačenje mišića koji nisu relaksirani može ih traumatizovati. Lagano, postepeno, neprekidno izvlačenje opuštenog mišića naprotiv, povlači za sobom čitav niz povoljnih efekata, a prvi je da iz njega otiče krv, posebno venozna. Venozna cirkulacija ne zavisi od srčanih impulsa već od naizmeničnih stezanja i opuštanja mišića, koji pritiskajući vene teraju krv prema srcu. Jedino rastezanje temeljno prazni mišić. Čim ono prestane, mišić ponovo dobija svoj normalni volumen i pospešuje se dotok sveže krvi, koja ga ishranjuje. Svako ovakvo istezanje pomera granicu normalne elastičnosti mišića. To objašnjava način na koji telo vremenom postaje sve gipkije.

Način na koji joga Asane deluju na telo, recimo u položajima savijanja tela napred je sledeći: Istezanje donjeg dela leđa stimuliše karlični simpatikus i parasimpatikus, što se odražava na funkciju trbušnih organa. Dolazi do laganog razdvajanja pršljenova, nervni korenovi se oslobođaju. Pojačano istezanje mišića u osnovi kičmenog stuba potiskuje krv, što pri vraćanju u normalan položaj izaziva veći priliv krvi i pospešuje prokrvljenost kičmene moždine. Isto tako se istežu mišići i ligamenti nogu.

Savijanje tela unazad jača karlični deo parasimpatikusa dovođenjem krvi u donji deo kičme, što je izazvano snažnom kontrakcijom mišića tog dela tela. Intenzivnom unutrašnjom, dubokom i blagom masažom stimuliše se rad bubrega i time olakšava mokrenje. Čitav probavni trakt i njegove žlezde se tonifikuju, stimulišu i jačaju. Naizmeničnim stezanjem i istezanjem stomaka peristaltika creva se pospešuje. Povećanje pritiska na organe trbušne duplje dekongestira jetru, koja se blago i duboko masira za vreme dubokog jogičkog abdominalnog disanja dok se joga položaj zadržava i povećava cirkulaciju krvi u čitavom probavnom traktu. Povećanje gipkosti kičme ispravlja kifozu i povećava statiku grudnog koša, koji se razvija.

Dosadašnje informacije o dokazanim efektima joge mogu se svrstati u tri kategorije: fiziološki, psihološki i biohemijski pozitivni efekti - postignuti regularnim vežbanjem tradicionalnog sistema *asana-joga* položaja, *pranajame*-tehnika disanja i dubokog jogičkog opuštanja. Bibliografija ovih istraživanja data je na kraju ovog teksta.

Fiziološki efekti:

- Postojana ravnoteža autonomnog nervnog sistema, sa tendencijom blage dominacije parasympatičkog N.S. pre nego uobičajenog stresnog simpatičkog N.S.
- Smanjenje srčanog pulsa
- Ritam disanja se usporava
- Krvni pritisak se smanjuje
- Povećava se Galvanski odgovor kože
- EEG – alfa talasi se povećavaju
- EMG – aktivnosti opadaju
- Kardiovaskularne funkcije se poboljšavaju
- Respiratorne funkcije se poboljšavaju (respiratori volumen se povećava, uspostavlja se pravilan ritam disanja, inspiratori volumen se povećava, kao i vitalni kapacitet i sposobnost zadržavanja vazduha)
- Gastrointestinalne funkcije se normalizuju
- Endokrini sistem se balansira
- Ekskretorne funkcije se pospešuju
- Muskulatorno-skeletna fleksibilnost, kao i pokretljivost zglobova se povećava
- Snaga i gipkost tela se povećavaju
- Izdržljivost se povećava
- Energetski nivo je viši
- Telesna težina se normalizuje
- Spavanje se poboljšava
- Imunitet jača
- Osećaj bola se smanjuje

Psihološki efekti:

- Somatska svesnost se povećava
- Koordinacija pokreta se povećava
- Raspoloženje se popravlja
- Osećanje zadovoljstva samim sobom se pojačava

- Povećava se samo-ostvarenje
- Povećava se socijalna adaptilnost
- Anksioznost i depresija se povlače
- Agresivnost se smanjuje
- Psihomotorne funkcije se poboljšavaju
- Kognitivne funkcije se poboljšavaju

Biohemski efekti:

- Opada nivo glukoze
- Nivo natrijuma opada
- Ukupan holesterol se smanjuje
- Trigliceridi opadaju
- HDL holesterol se povećava
- LDL holesterol se smanjuje
- VLDL holesterol se smanjuje
- Holinesteraze se povećava
- Kateholamin se smanjuje
- ATP se povećava
- Hematokrit se povećava
- Hemoglobin se povećava
- Broj limfocita se povećava
- Ukupan broj belih krvnih zrnaca se smanjuje
- Lučenje tiroksina se povećava
- Vitamin C se povećava
- Ukupan serum protein se povećava
- Oksitocin se povećava
- Prolaktin se povećava
- Količina kiseonika u mozgu se povećava

Dragan Lončar

15. KINEZIOLOGIJA

Kineziologiju je, pod imenom «applied kinesiology» razvio Dr George Goodheart, hiropraktičar iz SAD, šezdesetih godina prošlog veka. Njegov rad na ovom novom metodu terapije počeo je otkrićem da se mišići mogu jačati stimulisanjem delova tela koji, naizgled,

sa njima nemaju nikakvu povezanost. Dr Gopodheart je razvio teoriju «energetskih kola», sličnih kineskim meridijanima i tokom godina razvio je tehnike koje su uključivale kranijalnu manipulaciju, rad na zglobovima, stumulisanje određenih tačaka na telu, kao i savete u vezi ishrane. Primjenjena kineziologije je najviše raširena u SAD, Kanadi i Australiji. Prema teoriji kineziologije mišići, organi i endokrine žlezde su povezani putem složene mreže energetskih kola koja prožima i nervni, limfni i cirkulatorni sistem, kao i meridijane tradicionalne kineske medicine. Ta povezanost uslovjava takozvanu trijadu zdravlja koja se odnosi na strukturalno, mentalno i biohemski zdravlje. Ukoliko dođe do prekida negde u toj mreži razvija se odgovarajući poremećaj zdravlja. Dijagnoza se uspostavlja testiranjem mišićne neravnoteže. Naime, prekih u energetskoj mreži vodi slabljenju relevantne grupe mišića, kao i do reaktivne kontrakcije njenumkomplementarne mišićne grupe. U okviru primjenjene kineziologije razvijena je i dijagnostika netolerancije na hranu ili razne hemijske supstance. U okviru primjenjene kineziologije razvijen je i metod «Dodir za zdravlje» putem koga je moguće uravnotežiti tok energije i unaprediti sva tri elementa trujade zdravlja.

Vuk Stambolović

16. KVANTNA MEDICINA

a)

Kvantna medicina je novi termin koji je usao u opstu upotrebu kada je naučna javnost prepoznala radikalno nov pristup problemu materijalnog oblikovanja zivih sistema i njihove razanolikosti diferencijalnih stabilnosti u vremenu i prostoru.

Vajskopf je prvi skrenuo pažnju da jedino principi kvantne mehanike (principi identiteta i neprekidnosti i postojanje karakterističnih frekvencija vezanih za njih), omogućavaju pojedinacnu stabilnost sveta na tri stepena samoorganizacije materije: nuklearnom, atomskom, molekularnom. Novi trendovi prirodnih nauka su medicinu i biologiju uveli iz empirijskih u fundamentalne nauke (u koje su do tada spadali nuklearna, atomska i molekularna fizika). Međutim, priroda, osim prva tri, poznaje barem još jedan nivo kome pripadaju objekti koji se odlikuju svojom pojedinacnom, diferencijalnom stabilnoscu-ziva bica. Mikroskopske dimenzije ne predstavljaju glavni uslov u primeni kvantne mehanike (prisustvo makroskopskih efekata tj. superfluidnosti, superprovodljivosti i Josephson-ov efekat govore u prilog tome). Zapravo, neophodan uslov za primenu kvantne mehanike je postojanje celovitog potencijala samoodrzanja u sistemu. Ovi potencijali određuju postojanje objekata u datim nivoima kvantnih skala. Dakle, neophodan uslov formiranja celovitog makroskopskog kvantomehanickog entiteta je postojanje efikasnih i dalekoseznih aktivnih sila u

ogranicenom, energetskom (frekventnom) opsegu, koje bi stvorile koherentna, multimodalna polja laserskog tipa u svakom entitetu. Kvantna fizika omogucava naučno razumevanje mnogih dijagnosticko-terapeutskih metoda tradicionalne medicine. I homeopatija dobija naučnu potvrdu tek razvojem uredjaja iz domena kvantne fizike za praćenje suptilnih energetskih nivoa ultraniskih razblaženja reda 10^{-24} mmola/L. Za ispitivanje homeopatskih preparata- predlaže se informaciono energetsko hologramski pristup: laserska spektroskopija i nuklearna magnetna rezonanca-NMR. Istraživanja laserskim fotorasejanjem potvrđuju razliku izmedju homeopatskih preparata i destilovane vode, a pomoću NMR, pokazuju da proučavane homeopatskih preparata, različitih potencija, ispoljavaju razliku u vremenu poprečne relaksacije protona, za razliku od placebo.

Subatomski svet, svet prelaska materije u energiju i obrnuto, je predmet ispitivanja mnogih naučnih disciplina. Pored mnogih prepreka u otkrivanju ove nove dimenzije, postoji i jedna lingvistička: nedostatak jezičkih pojmoveva (oskudna terminologija koja se do sada, oslanjala na makroskopsko-mehaničku osnovu). Mnogi veliki umovi (Ajnštajn, Born, Hajzenberg...) su bili zatečeni ovim problemom....«Najteži problem... uvezi sa upotrebotom jezika pojavljuje se u kvantnoj teoriji. Prvo, mi tu nemamo nikakvog jednostavnog vodiča za povezivanje matematičkih simbola sa pojmovima svakodnevnog jezika i jedino što nam je od početka jasno jeste da se naši uobičajeni pojmovi ne mogu primeniti na strukturu atoma» (W.Heisenberg)

Ono sto zatiče lekare to je sve veći broj fizičara, matematičara, elektroinženjera u medicini. No, bez obzira na mnoge teme koje se otvaraju, zahvaljujući objašnjenjima kvantne fizike mnoge alternativne metode (tradicionalne i novijeg datuma: akupunktura, bioenergija, radioestezija, homeopatija, bi-digitalni o-ring test, Raiki, radionika, lečenje putem boja, zvuka i svetlosti, aromaterapija, su jok, kristaloterapija, joga, tai či čuan...) mogu da se svrstaju u kvantu medicinu.

Najnovije (aparатурне) metode kvantne medicine koriste niskoenergetsку bezbednu elektronmagnetnu radijaciju, koja ima povoljne efekte na intracelijske i intercelijske procese. Na osnovu dugogodisnjih studija formirana je sledeća lista najefektivnijih oblika elektromagnetne radijacije:

1. Magnetno polje
2. Laserska, pulsirajuća niskointenzitetna infracrvena laserska radijacija
3. Sirokospikalna infracrvena radijacija
4. Elektromagnetno zračenje visoke frekvencije (EHF-extremely high frequency radiation)
5. Crveno svetlo
6. Zeleno svetlo

Magnetno polje

Omogucava energetsku zastitu organizma od opasnih uticaja okruzenja, koji ukljucuju klimatske faktore i elektromagnetna polja.

Magnetno polje takodje odrzava ionizovane molecule tkiva dislocirane i na taj nacin povecava energetski potencijal kako na molekularnom, tako i na celijskom nivou. Klinicki efekti:

- smanjenje bola
- povecanje energetskog potencijala celije
- poboljsanje ishrane tkiva
- antiedematozni efekat

Laserska, pulsirajuca niskointenzitetna infracrvena laserska radijacija

Prodireu tkivo do dubine od 10-13cm, ima snazne stimulativne efekte na cirkulaciju krvi i metabolizam membrane i intracelijski metabolizam. Aktivira imunokompetentne sisteme i poboljsava neurohumoralnu i hormonalnu regulaciju metabolizma.

Klinicki efekti :

- Aktivacija sinteze proteina (RNA i DNA)
- stimulacija sinteze enzima
- aktivacija sinteze ATP
- poboljsanje mikrocirkulacije i biohememjskih karakteristika krvi
- unapredjenje regeneracije tkiva
- poboljsanje sinteze colágena
- antiinflamatorni efekti
- antiedematozno
- analgeticki
- smanjenje nivoa hlesterola
- stimulacija specifnog i nespecifnog imuniteta
- mocan antioksidantni efekat
- normalizacija i aktivacija sinteze prostaglandina
- smanjenje vremena peroksidacije lipida

Kontinuirana nekoherentna infracrvena radijacija

U odnosu na lesersku ima manju prodornu dubinu i siri emisini spektar. Deluje na Zaharin-Hedove zone. Deduje snazano tonificirajuci na CNS i VNS.

Klinicki efekti:

- zagrevanje povrsinskih slojeva tkiva

- Uticaj na kozne receptore sa podizanjem praga bola
- aktivacija mikrocirkulacije
- prevencija i tretman celulita
- poboljsanje regeneracije koze i epitela
- omogucava dublju laserku penetraciju u tkivo

Pulsirajuće crveno svetlo

Ima plicu penetraciju tkiva, ali dobre antizapaljenjske efekte narocito u područjima arelarnih tkiva. poboljsava psihoemocionalni tonos.

Osim toga crveno svetlo cini tretiranu povrsinu vidljivom, ima efekat lokalnog zagrevanja i psihoterapeutski efekat.

Klinicki efekti:

- analgetski
- poboljsanje mikrocirkulacije
- antiedematozno
- znacajni terapeutски efekti na uvecana tkiva i
- prevencija i tretman celulita

Pulsirajuće zeleno svetlo

Poboljsava tonos organizma, stabilizuje funkcije GIT, metabolizam, CNS uz smanje nivo stresa.

Sinergetska i komplementarna aktivnost ovih faktora dokazuje jedinstvenu efikasnost kvantne terapije kao preventivne intervencije sa medicinskim i efektima energetske harmonizacije. Osim toga kvantna energija aparata koje je kreirala asocijaciju kvantne medicine, ne prelazi 1,5eV sto je daleko ispod rizika za ometanje prirodnih procesa ili poremeti polimerne intermolekularne veze. To je razlog nepostojanja efekata pogorsanja kod klase aparata najviseg ranga bezbednosti.

Elektromagnetno zračenje visoke frekvence (EHF-extremely high frequency radiation-Microwave millimeter-range radiation) je zapravo informaciona terpija koja koristi donje granicne vrednosti ranga 42-160 GHz. Ovaj tretman se najvise primenjuje na Bioloski akutivnije tacke-BAT (akupunkturne tacke) i bioloski aktivne-BA zone, radi adekvatne stimulacije imunog sistema uz postojanje adaptacionog sindroma. Ovo je najnovija terapeutска грана која се сматра веома ефективном, потпуно безбедном и комфорном за pacijente. Za MRT se mogu koristiti uskopojasni-*uskospektralni* i *širokospektralni* generatori MW emitovanja.

Klinicki efekti:

- stimulacija imunog sistema
- analgetski efekat
- antiinflamatorni efekat

- brza regeneracija tkiva
- poboljšanje cirkulacije krvi
- poboljšanje provodljivosti nervnih vlakana

Ovo je, sigurno, početak liste metoda koje se koriste za unapređenje zdravlja i omogućavanje ljudskog organizma, kao kibernetičkog sistema, da očuva stanje homeokineze.

Asocijacije kvantne medicine, kao podrska ovoj novoj metodologiji, za sada se nalaze u sledecim zamljama: zemlje bivseg SSSR, Izrael, Argentina, Bugarska, Kina, Ceska, Ekvador, Francuska, Nemacka, Indija, Italija, Koreja, Liban, Makedonija, Portugal, Rumunija, Slovacka, Sirija, Turska....

b)

Energetska medicina: QXCI/SCIO - univerzalni elektrofiziološki sistem
QXCI/SCIO (Quantum Xroid Consciousness Interface/
Sceintific Consciousness Interface Operations)

je sistem koji se koristi samo za biofidbek i antisters terapije.

Sistem je u mogucnosti da na oko 10 000 mernih suspstanci (bakterije, virusi hormoni, neurotransmiteri, zdrava i bolesna tkiva, minerali, vitamini, amino acidi, homeopatski i alopatski lekovi, biljni preparati, razni toksini.....itd) koji su kao homeopatske "date" ubaceni u kompjuter meri elektro-fiziolsku reaktivnost brzinom 1/100sec. Nakon merenja na principu biofidbeka ide stimulacija za korigovanje energetskih abnormalnosti. Tacnost merenja je oko 94% Zahvaljujuci neprekidnom biofidbeku (putem akupunktturnog sistema) u toku same terapije a na osnovu pacijentovog rezonantnog odgovora automatski se menjaju i terapijske frekvence.

Konstruktor QXCI/SCIO je Prof. dr William Nelson

Sistem proizvodi : Eclosion Kft.

Kalvaria Ter 2

Budapest 1089, Hungary

Zemlje u kojim se koristi : Amerika, Evropa, J. Afrika, Australija, N Zeland

Sistem ima Registraciju FDA, EC, SA

c)

Mikrotalasna rezonantna terapija

Osnovne informacije: Mikrotalasna rezonantna terapija-MRT je vodeća terapijska metoda iz grupe kvantnih terapija koje koriste mikrotalase bezbednog elektromagnetskog zračenja, nastala je i razvija se u zemljama bivseg SSSR-a.

Otkrivanje mikrotalasnog dijapazona (microwave-MW) u čoveku, koji kao reliktna radijacija Vaseline nosi kosmočku šifru-hologram-utkanu u svaki kvantum žive materije, potvrđuje ideju da je čovek deo makrokosmosa. Duh i materija u svom jedinstvu jesu večni i ako je materija neuništiva, onda je neuništiva i informacija koju ona sadrži, što je suština kvantno-hologramskog lečenja. Ako je organizam svestan bolesti (uz postojanje informacije o njenom nastanku), a njoj je predhodila informacija o zdravom stanju, te se korigovanjem sopstvene frekvencije organizam može vratiti u normalu. Presmanova ideja o "ćelijskoj inteligenciji" i energetskom vidu razmene informacija, kao i stabilnosti živilih sistema od uticaja spoljašnjih elektromagnetskih polja (dok postoji elektromagnetna homeostaza u životnom sistemu održavana ćelijskom inteligencijom, postoje stabilni biohemijski procesi) potvrđena je primenom uređaja iz domena kvantne medicine. Aparati koriguju za stoti deo % poremećenu frekvencu elektromagnetskog polja i dovode žive sisteme u stanje zdravlja.

Nakon predkliničkih istrazivanja sprovedenih od 1964 do 1978 g na mikroorganizmima, usledila je klinička primena i statističko pracenje rezultata, koja su se provode u vise od 1500 kabinetu u zemljama bivseg SSSR-a. Istrazivanja naucnika iz bivseg SSSR-a (Andrejev, Beli, Sitko), podstaknuti radovima Freliha o koherentnim ekscitacijama u biološkim sistemima, omogućavaju primenu elektromagnetskih talasa visoke frekvencije (30-300 GHz), talasne dužine 1-10 mm, atermičke intenzivnosti 10^{-21} W/Hz cm², u biomedicinske svrhe. Koncepcija se bazira na Sit'kovoj kvantnoj fizici akupunktturnog sistema (razumevanje akupunktturnog sistema kao dinamičke strukture) i "Fizici živoga" (Physics of the Alive) i uvođenju četvrtog nivoa samoorganizacije materije (Organizam se istovremeno posmatra i kao *makroskopski kvantomehanički celovit objekat* i kao *uravnotežena disipativna struktura*). Promene dielektričnih osobina tkiva vode u bolest deformišući strukturu mikrotalasa elektromagnetskog polja i akupunktturnog sistema. Terapijski ekscitiran meridijan, s druge strane, normalizuje deformisanu strukturu putem frekvencijski rezonatnih odgovora i preko neurohumoralnih fizioloških mehanizama organizam biohemijski prevazilazi bolest. Dejstvo visokofrekventnih mikrotalasa može se pratiti preko promena u EEG-u, EKG-u, promeni tenzije, mikrocirkulacije, hormonskog statusa, dubine i broja respiracija, psihičkog statusa...

Vodeći ulogu u daljem naucnom istrazivanju i praktičnoj primeni MRT-a od 1986 g ima Institut za kvantu medicinu –Vidhuk-iz Kijeva. Osnivač Instituta i njegov direktor je prof. Sergej Panteleimonovič Sit'ko, doktor nuklearne fizike i matematike, dva puta nominovan za

Nobelovu nagradu, odlikovan ordenom viteza Belgijskog kraljevstva za otkrića u domenu medicinskih nauka. Na 39-om Međunarodnom simpozijumu inovacija, istraživanja i novih tehnologija, u Briselu 1989 g. MRT je proglašena perspektivnom metodom lečenja III milenijuma , Sit“ko dobija zlatnu medalju.

Izveštajem Ministarstva zaštite zdravlja Ukrajine br. 136 od 22. juna 1989.g. utvrđen je Program razvoja lečenja obolelih i povređenih po metodama MRT. Ministarski savet Ukrajine poverio je realizaciju Programa Naučno-istrazivačkom centru za kvantnu medicinu-Vidhuk-

Na osnovu naredbe istog Ministarstva počinje opremanje i otvaranje kabinet MRT i istovremena edukacija lekara. Kao prilog naredbi doneta je Uredba o kabinetu MRT:

1-Kabinet MRT je predviđen za bezmedikamentno lečenje putem dejstva elektromagnetnih talasa vrlo visoke frekvence kojima se deluje na biološki aktivne tačke (BAT). Kabinet može da bude samostalna jedinica u stacionarima, poliklinikama, sanatorijumima, Domovima zdravlja.

2-Kabineti moraju da budu u skladu sa propisima o bezbednosti, građevinskim normama, sa propisima o instalaciji elektrouređaja.

3-Za opremanje kabinet treba obezbediti atestiranu opremu i aparatu, generatore visokofrekventnih signala, koji imaju odobrenje od Ministarstva za upotrebu sa odgovarajućom normativno-tehničkom dokumentacijom. Pri sprovođenju MRT nije dopušteno korišćenje drugih fizioterapeutskih aparata.

4-U kabinetima se оформља tehnički pasoš, koji sadrži registar opreme prostorije, opis tehničke opreme kabinet, registar mera tekućeg održavanja i remonta opreme mora da bude sadržan u dnevniku tehničke službe.

5-Temperatura, vlažnost i provetrvanje radnih prostorija moraju da odgovaraju sanitarnim normama i pravilima pri radu sa izvorima elektromagnetnih polja visokih frekvenci.

6-Dozvoljena površina kabinet MRT je 9 m² za jedan krevet, ne manje od 12 m² kad postoji jedan krevet. Na jednom aparatu u toku 6-časovnog radnog vremena moguće je lečenje 10-12 bolesnika (30 minuta za svakog). Kabinet mora imati ventilaciju sa izmenjivanjem vazduha 4-5 puta na čas. Temperatura vazduha ne sme biti niža od 20 °C.

7-Samostalno sprovođenje MRT je dopušteno lekarima koji su prošli obuku u licenciranom edukativnom centru i koji imaju diplomu i licencu za rad. Licima mlađim od 18 godina nije dozvoljen rad, srednje medicinski kadar može da obavlja proceduru MRT samo pod kontrolom edukovanog lekara.

Sve ove odredbe možemo da iskoristimo i za naše zakonske podakte tako što ćemo ih prilagoditi našim uslovima (već postojećim građevinskim, sanitarnim normama za otvaranje lekarskih ordinacija) .

APARATI: njihovo dejstvo je bazirano na sposobnosti organskih sistema da selektivno reaguju pod dejstvom milimetarskog elektromagnetskog zračenja ekstremno visoke frekvencije

a niske jačine. Aparati mogu biti upotrebljeni u kabinetima na specijalizovanim klinikama, u Domovima zdravlja, privatnim ordinacijama, koje mogu biti specijalizovane ordinacije alternativne medicine ili mogu imati integralni pristup (alternativna i klasična medicina).

Podjednako uspešno se mogu koristiti i u kurativi i u preventivi, kao i u kontroli funkcionalnog stanja pacijenta, što bi trebalo, u dogledno vreme, da bude primarna uloga medicine u očuvanju zdravlja stanovništva. Upotreba aparata dovodi do normalizovanja enzimskog, hormonskog i imunog sistema podižući vitalnost i opštu zdravstvenu kondiciju.

Prednosti MRT su:

- Bezmedikamentozno podsticanje samoregulacionih mehanizama u prevazilaženju bolesti i ozdravljenje; MRT predstavlja ekološki čistu medicinsku terapiju, jer se zasniva na prirodnim, biofizičkim putevima isceljenja;
- Neinvazivna, bezkontaktna metoda (mada se može napraviti i kontakt sa kožom, ali bez lediranja kožnog pokrova, čime se isključuje mogućnost prenošenja infektivnih bolesti sa kao što su Hepatitis B, AIDS...); Odsustvo neželjenih dejstava, ukoliko se ispoštuje metodološko uputstvo MRT predstavlja visoko bezbedan biofizički način lečenja;
- Mogućnost primene MRT-a u dijagnostičke svrhe-jer se pri primeni MRT generatora veći lokalni, senzorni odgovor dobija na mestima sa većim odstupanjem od normalne frekvencije, tj. na mestima na kojima je veća devijacija elektromagnetskog talasa, što vodi u poremećenu elektroprovodljivost i izmenu električnog otpora kože;
- Mogućnost primene MRT-a u preventivne svrhe, u vidu antistres programa, kao i u periodima remisija teških hroničnih bolesti;
- Mogućnost primene MRT-a u terapeutske svrhe. Brojne su bolesti koje se mogu lečiti MRT, kao monoterapijom ili u sklopu kompleksnog lečenja;
- Mogućnost primene MRT-a u rehabilitaciji određenih poremećaja;
- Visoka efektivnost i efikasnost u lečenju: skraćuje period lečenja 1,5-2 puta u odnosu na druge metode lečenja, uz veliku ekonomičnost primene ovakve vrste terapije (skraćenje bolovanja, uz smanjenje ili čak i eliminacije korišćenja drugih farmaceutskih preparata);
- U odnosu na klasičnu akupunkturu, uporedni statistički podaci pokazuju veću efektivnost (MRT: 82% kod chr., do 100% kod ac. slučajeva; akupunktura: rezultati iznose od 65-72%).
- MRT nosi karakter holističke medicine, jer se individualno i na nivou celog organizma razrešava čitav niz problema. MRT predstavlja praktičnu realizaciju iskustva tradicionalne medicine na osnovu savremenih dostignuća nauke.

- MRT se može kombinovati sa: homeopatijom, fitoterapijom, akupresurom, masažom, kineziterapijom, aromaterapijom, aerojonoterapijom, aerosol terapijom, tehnikom relaksacije i metaboličkog disanja, balneoterapijom...

Indikacije: broj oboljenja koja se mogu tretirati MRT om prakticno je neogranicen;

Kontraindikacije-relativne: akutni bol u abdomenu koji zahteva hirušku intervenciju, trudnoća.

Brojne su praktične potvrde visoke kliničke efikasnosti MRT: više od 600 000 pacijenata u više od 1500 MRT kabineta samo do 1993 godine (vidi tab.br.1 u prilogu). O visokoj bezbednosti svedoce atesti dobijeni iz zamalja proizvodjaca aparature za MRT.

MRT se primenjuje u mnogim zemljama: Ukrajina patent br.2615, Rusija patent br. 2053757 i drugim zemljama bivseg SSSR-a, SAD patent br.5,507,791, Izrael, Brazil, Italija, Portugalija, Makedonija, Crna Gora.....

Različita terminalogija koja se upotrebljava za ovu vrstu terapije predstavlja samo sinonime za isti pojam: MRT-mikrotalasna rezonantna terapija-iz dijapazona rezonantnih frekvencija; KTT-kratkotalasna terapija-iz domena kratkih talasa; MMT-milimetarskotalasna terapija-talasna dužina je iz opsega 1-10 mm; ITT-informaciona talasoterapija-niskom intenzivnošću zračenja predaju se informacije organizmu; EMI-"elektromagnetnie izlučenia"-elekromagnetno zračenje; EHF-extremly high frequency radiation-zračenje extremno visoke frekvencije; KVČ-"krajnje visokaja čistota"-krajnje visoka frekvenca.

d)

IMEDIS - biorezonantna terapija

IMEDIS-BRT biorezonantna metoda je poseban dijagnostičko terapijski postupak zasnovan na najnovijim dostignućima biofizike i tradiciji Istočne medicine. To je lečenje putem endogeno-egzogenih elektromagnetsnih polja niskog intenziteta,strogo određenih formi i frekvencija koji u organizmu izazivaju rezonantni odgovor i tako ispoljavaju svoje dejstvo.

PROIZVOĐAČ:" IMEDIS" CENTAR INTELEKTUALNIH MEDICINSKIH SISTEMA MOSKVA Krasnokazarmenaja ul. 14.RUSIJA

KARAKTERISTIKE APARATA: frekventni opseg EM talasa u dijapazonu od 10 Hz do 500 kHz uz mogućnost individualnog podešavanja frekvecije ,opsega i ritma, Terapijski mod talasa : A –sav spektar (fiziološki H i patološki D talasi), ,H- fiziološki,zdravi talasi, Di – invertovani patološki talasi.Na raspolaganju je individualni odabir svih navedenih komponenti Th putem EAV testa iVRT (vegetativno rezonantnog testa). Sistem aparata omogućuje potenciranje , zapisivanje i prenošenje na razne nosioce informacija određenog frekventnog spectra patoloških i fizioloških oscilacija.

NAČIN RADA: terapija se sprovodi pomoću EM oscilacija svojstvenih samom pacijenu,koje se snimaju sa površine kože pacijenta ,specijalno obrađuju u aparatu i ponovno vraćaju pacijentu. U procesu terapije pacijent i aparat obrazuju zatvoreni adaptivno regulacioni krug,omogućujući organizmu da iskoristi svoje sobstvene mogućnosti za uspostavljanje homeostaze.To je rezultat jačanja fizioloških i slabljenja patoloških talasa.Pored endogene BRT ,postoji mogućnost primene egzogene BRT u postupku lečenja ,jedna od njih je strukturno rezonantna th (SRT),tu su i multirezonantna terapija (indukciona, magneto,th bojama,th čakri,th zvukom idr.Elektronski medikamentozni selektor sadrži 16000 elektronskih kopija homeopatskih preparata ,nozoda ,organopreparata koji se koriste za dg,i th . U dijagnostičkom postupku terapeut može da koristi VRT ili EAV test za topijsku,sindromnu, nozološku i lokalnu dijagnostiku.

ZAHTEVI RADNOG MESTA : ordinacija za BRT ne sme biti u blizini velikih izvora EM zračenja kao ni sam aparat ,pod I nameštaj moraju biti od prirodnih materijala.

UPUSTVA ZA PACIJENTA : usvojiti kodeks ponašanja u toku , pre i posle th.

INDIKACIJE ZA PRIMENU IMEDIS BRT.: -sva hronična i degenerativna stanja

- alergije
- oslabljen imuni system
- psihosomatski poremećaji
- bolesti nervnog sistema,sistema za varenje i dr
- sva bolna stanja
- slabo zarastanje rana i gotovo sva druga oboljenja

KONTRAINDIKACIJE:-trudnoća u prvom trimestru

- akutni infarkt mozga i srca kao i akutna krvarenja
- individualna nepodnošljivost na električni tok
- stanja jake ekscitiranosti

RELATIVNE:_pacijenti sa ugrađenim PM i metalnim implantantima

- pacijenti sa transplatiраним organima samo za DIM-I

USPEŠNOST IMEDIS BRT METODA: u okvirima između 75% i 85%

EDUKACIJA: seminari koje organizuje Moskovska Akademija "I.M. Sećjonova" i Institut Tradicionalnih metoda lečenja MZ RF, publikacije i knjige kao i godišnji kongresi u Moskvi. Poznavanje akupunkture i elektropunkturne dijagnostike i terapije po Voll-u.kao i druge metode tradicionalne medicine.

e)

MIKROVIBRACIONA (VIBROAKUSTIČKA STIMULACIJA)

PODRŠKA ZDRAVLJU I NOVI VID LEČENJA

Vibroakustička terapija podrazumeva dejstvo mikrovibracijama u zvučnom opsegu (20-18000 Hz) sa amplitudom do 100 mikrona (najčešće do 20 mikrona). Mikro vibracije su prisutne u organizmu, izvori su pulsna srčana aktivnost (infrazvučni opseg), vaskularna i mišićna aktivnost (zvučni opseg). Zbog toga je vibroakustička terapija usaglašena sa prirodnim opsegom mikrovibracija ljudskog organizma.

Vibroakustička tehnologija počela je da se razvija sedamdesetih godina prošlog veka kada je njen terapijski efekat prepoznat i primenjen u lečenju dece sa mentalnim poremećajima. Danas je vibroakustička terapija široko rasprostranjena i podrazumeva nekoliko tehnoloških resenja:

- FFM sistem –full frequency music
- SLF sistem-selective low frequency (20-135 Hz)
- QMV sistem-quantified mechanical vibration

QMV sistem je najkompleksnija tehnologija jer omogućava da se odredi frekvenca specifična za određeno tkivo, prilagodi amplituda, lokalizuje dejstvo na područje patologije i da se primeni odgovarajuća doza.

Vitafon aparat pokriva čitav opseg vibroakustičkog delovanja. Ciklično menjajući frekvencu i amplitudu deluje na svih 220 vrsta tkiva, što ga čini jedinstvenim tehnološkim rešenjem u domenu vibroakustičke terapije.

Izumitelj je V.A.FJODOROV iz Sankt Peterburga, po bazičnoj profesiji elektro inženjer, završio je Lenjingradski elektrotehnički fakultet i uporedno Univerzitet primenjenih nauka. Autor je četiri primenjena pronalska.

Klinička istraživanja zajedno sa akademikom profesorom O. EFANOVIM, izvršena su u vodećim kliničkim ustanovama i naučno istraživačkim institutima u S. Petersburgu, Moskvi i Kijevu, gde je urađen i atest za Rusiju, Ukrajinu i ostale države bivše republike SSSR-a.

Vibroakustička terapija koja se sprovodi vitafon aparatom primenjuje se u Rusiji i svim bivšim republikama SSSR-a. U Rusiji je ova metoda od strane Ministarstva Zdravlja Rusije verifikovana kao grana konvencionalne medicine.

Osim na području bivšeg SSSR-a vitafon se primenjuje u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i Bugarskoj. U Sloveniji Vitafon aparat je dobio neophodne sertifikate kojima se potvrđuje ispunjenje evropskih standarda.

Novi Zeland je takođe prihvatio i registrovao aparat vitafon.

Uskoro će početi primena vibroakustičke terapije vitafonom u Turskoj.

Po verifikaciji tela evropske unije SIQ aparat vitafon T je vibroakustički aparat koji spada u kategoriju aparata klase II A. Apsolutno je bezbedan za upotrebu i odgovara standardima evropske unije CCB:

IEC 601-1:1988+A1:1991+A2:1995

EN 60601-1-2:2001

EN 61000-3-2:2000

EN 61000-3-3:1995+A1:2001

U cilju registracije aparata Republičkoj agenciji za lekove i medicinska sredstva dostavljeni su sledeći dokumenti:

1. Dossier file conformity report
2. EC Type Examination Certificate No. CT223-0037/06
3. Certificate of Conformity No. CT223-0037/06

Fiziološki mehanizam vibroakustičkog delovanja:

Pri neposrednom kontaktu vibroakustičkog emitera(vibrafona) sa površinskim slojevima kože dolazi do probijanja mikrovibracija u tkiva i njihovog selektivnog dejstva na različite biološke strukture.Vibroakustičkim delovanjem dobijaju se sledeći efekti:

- poboljšanje mikrocirkulacije u arterijskim,venskim i limfnim sudovima
- povećanje razmene uobličenih krvnih elemenata (limfocita, eritrocita...) iz arterijskih kapilara u intersticijum, i obratno
- obogacivanje krvi sa matičnim ćelijama hematopoeznog sistema
- povećanje učestalosti kontakata bioloških komponenata u intersticijumu na račun čega se intenziviraju imunološke i druge biohemijske reakcije
- povećanje propustljivosti endotela limfnih kapilara za krupne limfoidne frakcije čime se postiže sniženje osmotskog pritiska u tkivu
- ubrzanje filtracionih procesa na nivou membrana (glomerularna filtracija)
- aktiviranja mehanoreceptora (Pačinijeva i Majsnerova telašca)

Procesi metabolizma u organizmu odvijaju se samo pri uzajamnim kontaktima bioloških supstanci, zbog toga je postojanje mehaničke fluktuacije bioloških molekula neophodan uslov za biološke, posebno imunološke, reakcije.

Vibroakustička terapija uvećava frekvencu kontakata i utiče na promenu biokomponenata u prostoru obezbedujući optimalne uslove za ćelijski i subćelijski metabolizam.

Uzimajući u obzir značajno uvećanje krvotoka, limfotoka i ostalih fizioloških efekata vibroakustička terapija se može primeniti:

- za potenciranje delovanja medikamenata (veća lokalna koncentracija leka)
- za povećanje imunološkog statusa pri hroničnim oboljenjima
- u ulozi hipotenzivne terapije

- za ubrzanje regenerativnih procesa
- u ulozi antiinflamatorne terapije

Mikrovibracije su visoko pouzdani indikator vitalnosti ćelije. One su vazan i nezamenljiv resurs za kojim tkiva imaju neprekidnu potrebu. Mikrovibracioni fon može biti znatno snižen, čak do nivoa kada je ugrožen opstanak ćelije. Vitafon aparat obezbeđuje optimalan mikrovibracioni fon neophodan za fiziološko funkcionisanje ćelije što ga čini nezamenljivim kako kod bolesnog tako i kod zdravog organizma.

Ako sumiramo efekte vibroakustičke terapije jasno je da se ona može primeniti u širokom spektru indikacija(samostalno i u kombinaciji sa skoro svim principima konvencionalne medicine). Zahvaljujući svom imunstimulativnom efektu i pospešivanju regenerativnih procesa terapija vitafonom je izvrstan metod prevencije bolesti i poboljšanja opšteg zdravstvenog stanja što se može primeti i za poboljšanje mentalnih i fizičkih sposobnosti vrhunskih sportista. Kao poslednji efekat ali ne manje važan se ostvaruje u domenu kozmetičke problematike.

Literatura:

1. Vasiliev A.E.; Kovelenov A. Ju., Kovlen D.V., Rjabchuk F.N., Fedorov V.A. - "Organism Resources - Immunity, Health, and Long Life"
2. Fedorov V.A. "Vitafon. Curing and Prevention of Diseases"
3. "Vibro Acoustics in Medicine" - a book of scientific studies of vibro acoustic therapy..
4. F.N. Rajbchuk, V.A. Aleksandrova. "The Use of Vibro Acoustic and Infrared Effect at Children with a Somatic Pathology" - A doctors manual.
5. Otchet VM ed A: "The Use of Vibro Acoustic Therapy at the Treatment of the Chronic Viral Hepatitis" - 2002
6. Vasilev A. E.: "The Influence of Vibro Acoustic Therapy with Vitafon on the Cerebral Chemo Dynamics" - 2002.
7. Physiological Mechanism of the Therapeutic Effect of the Micro Vibrations of Sound Frequency on the Human Organism" (according to the information from the literature in the year 2000.) - 2002.
8. Wigram,T:The effects of vibroacoustic therapy on clinical and non-clinical populations [doctoral dissertation,St.George Medical school,London 1996]

f)

AMSAT i D.D.F.A.O.-POMOC LEKARU

Sit'kov koncept Fizike zivog omogucio je otkrivanje postojanja strujnog polja (oko 10^5 V/cm) na povrsini membrane svake zive celije. Uzimajuci u obzir da fizicka savojstva membrana dopustaju njihove oscilacije na frekvencijama od 10^{10} do 10^{11} Hz (t.j. milimetarski talasi), Sit'ko zaključuje da svaka celija bilo kog zivog organiza može biti smatrana izvorom elektromagnetskog emitovanja. Naucno istrazivacki cenar "Vidhuk" u Kijevu, pod rukovodstvom Sit'ka, baveći se preciznim merenjima koriscenjem radiometrijskim mernim sistemima vrlo visoke osjetljivosti, omogucio je precizno određivanje radioelektricnih svojstava ljudskog organizma:

Emitovanja (zracenja) idu ka jednom konstantnom nivou za svaki pojedinacni organizam;

Kod razlicitih osoba, nivo emitovanja može da se razlikuje za 2 ili 3 vrednosti;

Moc emitovanja zavisi od funkcionalnog stanja organizma, nacina zivota i ishrane.

Ovakav koncept omogucio je razradu siroke lepeze dijagnosticko terapeutske aparatu, ne samo u naucno istrazivackom centrima zemalja bivseg SSSR-a, vec i u drugim zemljama (Francusaka, Nemacka...).

ELEKTRODIJAGNOSTICKI KOMPJUTERIZOVANI AMSAT SISTEM

AMSAT, Automatizovani dijagnosticki sistem-AMSAT, se koristi za klinicko-fiziolosku dijagnostiku funkcionalnog stanja organizma na osnovu topickih ekspres ocena tekucih elektrickih karakteristika refleksnih bioloski aktivnijih zona-bat koze. Program obezbedjuje integralnu i diferenciranu graficku i topicku ocenu funkcionalnog stanja organizma, kicmenog stuba i ostecenja s njim povezanih segmento-neuralnih struktura, a takodje i visceralnih organa.

AMSAT se može koristiti u medicinske i naucno istrazivacke sfrhe.

AMSAT sistem, baziran na trominutnom merenju (maksimalno do pet minuta) parametara odredjenih bioloski aktivnih regija, daje brzu i pouzdanu (80% efikasnosti) informaciju o funkcionalnom stanju organa i organskih sistema. Posredstvom kompjuterske ekspertize dobija se prikaz stanja organa i organskih sistema pacijenata prema stepenu odstupanja od normale.

Segmentna elektrodermalna AMSAT dijagnostika integrise istarzivanja Volla (od 1954 godine do 1990), Shmidtha, Phlauma, Kramera i Leonarda, Popa (od 1986 godine), a zastupljena je u medicini poslednjih dvadesetak godina. U Rusiji je razrada kompjuterizovanih elektrodermalnih dijagnostickih sistema pocela sredinom 80-tih godina ovog veka uz ucesce renomiranih naucnih institucija, kao sto su Centralna vojna naucno-istrazivacka vazduhoplovna bolnica, gde se ta metoda koristi za ispitivanje zdravstvenog stanja kosmonauta i pilota. Poslednjih desetak godina metoda je usla u siru primenu i preporucuje se kao preventivna dijagnostika u otkrivanju funkcionalnih poremećaja i do dve godine pre pojave simptoma. Posebno se primenjuje kod ugrozenih profesionalnih grupa (menadzeri, vojska, policija, sportisti...).

PRINCIP RADA AMSAT SISTEMA

Osnovni principi rada AMSAT-a se realizuju preko određivanja električne provodljivosti bioloski aktivnijih zona koze.

Test signal koji se emituje u procesu dijagnostike je fiziološki za organizam, potpuno bezopasan za zdravlje pacijenta i ne izaziva nikakva nelagodna osečanja.

Informacija o stanju organizma dobija se putem visestrukog skenirajućeg električnog test signala duž 11 sektora bioaktivnih zona koze glave, tela, ekstremiteta, impulsima sa negativnim i pozitivnim polaritetom, kroz 22 odvoda, s ucestaloscu od 10 Hz i statističke, matematičko-softverske analize odstupanja od normalne vrednosti elektroprovodljivosti reprezentovanih zona tela i sa njima povezanih organa i sistema.

Graficka prezentacija informacija omogucava jasno uocavanje odstupanja od fiziološkog optimuma organa i organskih sistema.

Tekstualni komentar daje informaciju o stanju funkcionalnih, uzajamnih, veza u organizmu.

Napomena: AMSAT analiza ne utice na holterski dnevni monitoring.

MOGUCNOSTI AMSAT SISTEMA

Za donozologicku dijagnostiku siroke populacione grupe;

Preventivno dijagnostikovanje funkcionalnih odstupanja organa i organskih sistema;

Određuje funkcionalni status organizma, odražava fiziološke posebnosti i patološki izmenjena stanja u organima i organskim sistemima čoveka;

Omogucava ocenu stanja organizma sa koriscenjem ekspertskog sistema, realizovanog na personalnom kompjuteru sa grafickim, dijalognim i verifikujucim mogucnostima;

Pomoći AMSAT sistema se može sprovoditi kontrola o efektivnosti i rezultatima kliničko-fizioloških, narodnih i istočnjackih metoda terapija, koje koriste manuelne ili iglorefleksne tehnologije, a posebno Mikrotalasne rezonantne terapije (MRT), bioenergokorekcije, kao i fitoterapije, fizikalne terapije, i t.d., sa mogucnostima procentualnog pracenja izmene parametara tokom terapije, ili po zavrsetku terapije;

Primenom AMSAT dijagnostike i Mikrotalasne rezonantne terapije (MRT) ostvaruje se optimalni ciklus lecenja: Dijagnostika-terapija-dijagnostika;

Kontrola dinamike oporavka pacijenta tokom primene holističkih profilaktičkih i terapeutskih metoda, pre svega baziranih na Mikrotalasnoj rezonantnoj terapiji, ali i drugim vidovima lecenja;

Utvrđuje primarno zariste funkcionalnog poremećaja;

Omogucava pracenje procesa treninga i rehabilitacije sportista;

Omogucava ocenu funkcionalnog stanja i stepena uticaja stetnih proizvoda i ekoloških faktora;

U cilju terapeutskog nadgledanja i medicinske kontrole (skrininga);

U cilju sirokih istrazivanja funkcionalnih i adaptacionih mogucnosti ljudskog organizma;

Radi utvrđivanja usmerenosti patoloskog procesa u organima i organskim sistemima (od upalnih do degenerativnih);

AMSAT se ne može koristiti u sledećim slučajevima:

-Nedostatak jednog ili više ekstremiteta;

-Kod značajne izmene koznog pokrova(rane, siroki oziljci, kozna oboljenja)

ISKUSTVO U KORISCENJU AMSAT SISTEMA

Rezultati kliničkih ispitivanja pokazuju visoku pouzdanost (do 80%) AMSAT dijagnostičkih informacija o stanju organa i organskih sistema.

Danas se AMSAT dijagnostički sistemi u kombinaciji sa MRT terapeutskim aparatima koriste u velikim medicinskim ustanovama Rusije (Naucni-istrazivacki institut tradicionalne medicine Ministarstva zdravlja Ruske federacije, Naucno-istrazivacki institut pedijatrije Ruske akademije Medicinskih nauka, odeljenje za rehabilitaciono lecenje dece sa decjom cerebralnom paralizom, Institut vazduhoplovne i kosmicke medicine, Ministarstvo odbrane Ruske federacije, Centralna vojno istrazivacka vazduhoplovna bolnica, u stotinama drugih bolnica i poliklinika razlicitih profila. Kompleksi AMSAT-MRT primenjuju se i u ostalim zemljama ZDN, kao i van njihovih granica, u SAD, Engleskoj, Nemackoj, Svajcarskoj, Madjarskoj, Irskoj, Malti, Spaniji, Hrvatskoj, Sloveniji, Ukrajini, Argentini.

Proizvodjac: MTC" KOVERT", Moskva, Rusija;

Izvor podataka: AMSAT-metodolosko uputstvo i internet: www.kovert.ru

D.D.F.A.O

Koncept AMSAT-a se nalazi i drugim sistemima kao što je Diagnostic&Depistage

Fonctionnel Assite par Ordinateur (Otkrivanje i dijagnostika funkcionalnih poremećaja putem računara-D.D.F.A.O), MEDIL.D., sa sertifikatom evropskih medicinskih standarda: CE 0459;.

Proizvodjac: Francuska

Izvor podataka: D.D.F.A.O-metodolosko uputstvo

Žanka Četojević.

Zlata Jovanović Ignjatić

Slavica Aranđelović

Nadježda Rudnjeva

Katarina Milinović

17. MAGNETNA TERAPIJA

Prvi put je počela da se primenjuje pre 4000 godina u Kini, potom u starom Egiptu, Grčkoj, da bi se tokom srednjeg veka širila Evropom, promovisana od vladarki, a Paracelzus je rekao da je «magnet kralj svih tajni».

Danas se naveliko proučava primena magnetnog polja na živi svet, a od pre 30 g osnovana je nauka Magnetna biologija, koja eksperimentima potvrđuje ono što je vekovima bilo iskustveno potvrđivano. Za istraživanja u oblasti magnetne biologije dobijeno je do sada 5 Nobelovih nagrada.

Magnetno polje ima svaka živa ćelija, i na osnovu toga se razvijaju mnoge savremene dijagnostike. Magnetna terapija sedanas primenjuje u fizikalnoj medicini, za brže zarastanje kostiju, za artralgije i dr. a uz akupunkturu, kao nastavak lečenja sa malim permanentnim statičkim magnetnim poljima, vrlo je specifična i delotvorna. Primjenjuje se u Kini, Japanu, SAD, u razvijenim Evropskim zemljama, zemljama bivšeg SSSR.a, i kod nas.

Nošenje magnetnog nakita je danas rasprostranjeno u celom svetu, zbog povoljnih sistemskih i lokalnih efekata i to uglavnom primenom severnog magnetnog pola.

Na kardiovaskularni sistem deluje ubrzanjem cirkulacije, smanjenja otoka, boljom polarizacijom i sledstvenim «razlepljivanjem» eritorcita, boljim vezivanjem kiseonika za namagnetisano gvoždje u hemu, što dovodi do bolje oksigenacije tkiva, podizanje pH tečnosti, i boljeg otpuštanje kiseonika na periferiji. Mnogi efekti nastaju zbog generalnog namagnetisanja cirkulatorne vode, koja prima magnetno polje kao paramagnetik, stvaraju se manji klasteri vodenih molekula, a sami molekuli postaju sitniji i povoljniji za metaboličke procese

Magnetna voda tzv «živa voda» dobija se mešanjem vode magnetnim štapićima ili primenom magnetnih podmetača a generalno utiče na rastvaranje kalcijumskih i fosfatnih kamenića u uro-traktu, i ima odličan antiopstipantni efekat., kao i imunostimulativni.

Magnentno polje ublažava razne bolne sidnrome, kao što su glavobolje, migrene, dissmenoreje, koštani bolovi i dr. Ovo se objašnjava kako ubrzanim uklanajnjem zapaljenskih medijatora, tako i blokadom tzv »kapije bola» u produženoj kičmenoj moždini ili popravljanjem cirkulacije genralno.

Na koštani sistem deluje poboljšavajući koštanu strukturu i gustinu kostiju, a zarastanje preloma i naprsnuća stvaranjem kalusa nastaje uz primenu magneta i do tri puta brže ...

Magnetna stimulacija CNSa dovodi do bržeg nestanka edema mozga usled insulta, popravlja stanja uzrokovana stvaranjem plakova u mozgu(MS idr), povoljno deluje naParkinsonovu bolest, arteriosklerozu, bolje upamćivanje, smanjuje broj i jačinu epileptičnih napada a povećanjem endorfinskog statusa i na depresije, a dužim nošenjem i na fobije.

Imunološki status se popravlja nošenjem magentnog nakita i sl. preko povećanja i ćelijskog i humoralnog imunog odgovora, delom dejstvujući preko epifize, delom preko

timusa , ap je primećeno redje i slabije oboljevanje generalno kod osoba koje nose magnete, ali se istovremeno, stimulacijom produkcije IgG 4 blokirajućih antitela smanjuje alergogeni potencijal.

Respiratori trakt odgovara na magnetnu stimulaciju brohodilatacijom, pa se kod astmatičara smanjuje uveliko upotreba pumpica i kortikosteroida.

U digestivnom traktu primena magneta iznad obolelog organa smanjuje upale, bolove, naročito kod ulkusne, Chronove bolesti, hepatitis, a primena stimulacije projekcije repa pankreasa i bakarne narukvice sa magnetima, dovodi do popravljanja glikoregulacije kod dijabetičara, naročito tipa II.

Povećavajući energetski status organizma, indirekto se stvara zaštita od nepovoljnog UV, geopatogenog, elektromagnetcnog zračenja, pa se gube alergije na sunčanje, bolovi izazvani ovim nepovoljnim poljima, a povećava se i bračni fertilitet, koji je često baš uzrokovani spavanjem na geopatogenim zonama.

Iz ovog pregleda slede indikaciona područja za primenu stimulacije permanentnim malim statickim magnetnim poljima ugradjenim u magnetni nakit, a to su sve kardiovaskularne bolesti, uključujući anginu pektoris, razne kardiomiopatije, miokarditisi, esncijalna hipertenzija, paroksizmalne tahikardije, mikroangiopatije različitog uzroka, vaskularni moždani insulti, gangrene, a i poremećaju venskog sistema, ulkusi cruris i dr. Sledi svi bolni sindromi, artirtisi, aratropatije, naročito ako se kombinuju sa bakarnim nakitom, diskopatije, spondiloze, koksartroze i dr. Ostala indikaciona područja su pomenuta gore.

Jedina kontraindikacija je kod nosioca pace-meker-a, a najbolji rezultati se postižu kada se nosi po oko 1000 Gausa za svaku deceniju života. Pri tome, najmanja jačina magnetnog polja za postizanje efekata je oko 500 Gausa, a najveća količina koja ne izaziva fiziološke poremećaje je 20.000 Gausa, ili 2 Tesle.

Kada je reč o primeni magnetne stimulacije na akupunkturnom sistemu, to treba da radi poznavalac akupunkture, a za magnetni nakit je potreban savet iskusnog lekara koji se bavi magnetnom terapijom, ali , kako se sistemski efekti postiži preko cirkulacije, na Zapadu se ovakav nakit prodaje u apotekama.

Danas u Srbiji oko 600 000 stanovnika nosi neki komad magnetnog nakita, a iskustva su proistekla od zadovoljnih korisnika, a ima ih mnogo više nego što obim ovog tesksta može da obuhvati.

Jelisaveta Kunosić

18. MAKROBIOTIKA

Makrobiotika je stil života koji podrazumeva ravnotežu između biološkog, mentalno-emotivnog i duhovnog bića čoveka u skladu sa prirodnom sredinom i prirodnim zakonima. Pojam makrobiotika, izведен od grčih reči macros (veliki, dug) i bios (život), poznat je još od Hipokrata. U Zapadnoj hemisferi osnovne principe makrobiotike dao je u svojoj knjizi »Makrobiotika – umetnost dugovečnosti« Nemac Kristof Hufeland, filozof i doktor medicine, lični lekar velikog Getea. Ovu knjigu je početkom XIX veka na srpski jezik preveo akademik Jovan Stejić. Moderno makrobiotičko učenje potiče iz Japana. Njegov rodonačelnik Džordž Osava je integrisao uravnoteženi način ishrane i način života sa načelima orijentalne filozofije i uspostavio novi sistem preporuka za zdravlje u skladu sa prirodom. On i njegovi sledbenici, uglavnom Japanci, su ovo učenje proširili u zemljama zapadne Evrope i Sjedinjenim Američkim Državama. Najistaknutiji učenik Džordža Osave, Mičio Kuši osnovao je Kuši Institut u državi Masačusets gde je u poslednjih 30 godina školovan veliki broj stručnjaka za makrobiotiku, koji su širom sveta otvorili makrobiotičke centre za edukaciju. Najveći broj centara se nalazi na teritoriji SAD (države Masačusets, Kalifornija, Vašington, Ohajo, Severna Karolina, Florida i dr.), najznačajniji evropski centri su u Amsterdamu, Lisabonu, Londonu, Torinu i Zagrebu, u Aziji u Osaki u Japanu, a manjih centara ima i u drugim delovima sveta.

Makrobiotičko lečenje se sprovodi uravnoteženom celovitom ishranom, baziranoj na integralnim žitaricama, povrću, mahunarkama i ribi (kao glavnom izvoru animalnih proteina, vitamina B 12 i esencijalnih masnih kiselina), i u manjim količinama voću, algama, koštunjavim plodovima, semenkama i čajevima. Osim ishrane preporučuje se umerena fizička aktivnost i vežbanje, učenje pravilnog disanja, lična psihološka i duhovna higijena (putem duboke relaksacije, kreativne vizuelizacije i uspostavljanjem pozitivnih motiva), kao i adaptacija na životne okolnosti razvojem emocija ljubavi i poštovanja prema sebi i prema svetu u kome živimo. Ovakav sistem lečenja je u istočnoj medicini poznat kao holistički (celovit). Cilj ovakovog stila života je uspostavljanje biohemijske i energetske ravnoteže na svim nivoima u organizmu, što dovodi do maksimalne aktivacije svih prirodnih mehanizama samoodbrane i reparacije.

Makrobiotičko lečenje se sprovodi svugde u svetu gde ima kvalifikovanih stručnjaka iz ove oblasti, a najviše u SAD. Zahvaljujući saradnji Kuši Instituta i medicinskih institucija u Bostonu urađeno nekoliko studija koji su ovaj pristup lečenju veoma afirmisali kod velikog broja hroničnih degenerativnih oboljenja, uključujući i kancer. U revijalnom članku o alternativnim i komplementarnim metodama autora Centra za integrativnu medicinu Medicinskog fakulteta u Bostonu, (*Weiger WA, Smith M, Boon H, Richardson MA, Kaptchuk TJ, Eisenberg DM. Advising Patients Who Seek Complementary and Alternative Medical Therapies for Cancer. Ann Intern Med, 2002, 137:889-903*) potvrđuje se da se makrobiotički pristup može prihvati kao komplementarni u lečenju kancera.

Primenom makrobiotičkog lečenja najbolji rezultati se mogu očekivati kod svih oboljenja u kojima su loša ishrana i stil života faktori rizika za nastanak oboljenja (gojaznost i sve bolesti koje nastaju usled prekomerne telesne težine, kardiovaskularne bolesti i njihove komplikacije, stečeni diabetes, hronična kožna oboljenja – alergije i ekcemi, problemi sa varenjem, artritis, otitisi, sinuzitisi, alergijska oboljenja pluća i bronhija i druga oboljenja iz oblasti interne medicine, razne bolesti iz oblasti ginekologije). Kod kancera je makrobiotičko lečenje pokazalo široki spektar ishoda - od minimalnih rezultata do produženja života ili čak potpunog povlačenja bolesti. U većini slučajeva težih oboljenja makrobiotika može dovesti do značajnog olakšavanja simptoma.

Nina Bulajić

19. POREDAK LJUBAVI - PORODIČNI RASPORED

Poredak ljubavi – porodični raspored je početkom 80-tih godina pod uticajem grupne dinamike, primalne terapije, transakcione analize i različitih oblika hipnoterapije razvio i prilagodivši ga savremenom terapeutskom pristupu metodološki uokvirio nemački psihoterapeut, filozof, teolog i pedagog Bert Hellinger. Poredak ljubavi se uspešno primenjuje na svim kontinentima i pored naziva "Order of Love" poznat je i pod terminima "Familienaufstellung", "Constellation Work" ili "Hellinger-Work".

Poredak ljubavi – porodični raspored je fenomenološka metoda, koja svojim efikasnim isceliteljskim dejstvom prevazilazi okvire klasičnog terapeutskog rada. To je način isceljenja koji uključuje kako nama poznato transpersonalno, tako i unutarnji duševni domen, i odnose unutar porodice i socijalne sredine. Ovaj postupak istovremeno prevazilazi granice ličnog i omogućava uvid u transgeneracijske dinamike i njihovo dejstvo na pojedinca. Spoznaja tih dinamika putem takozvanog kolektivnog pamćenja koje nas povezuje sa transpersonalnim omogućavajući nam uvid u povezanost i smisao odnosa dovodi do neverovantnog napretka i konačnog rešenja i ozdravljenja.

Reprezentativni osećaj zauzima centralno mesto u radu Poretka ljubavi. To je jedna od osnovnih ljudskih sposobnosti kojom se na telesnoj i osećajnoj razini mogu osećati iskustva i osećanja drugih ljudi i imati spoznaja i "znanje" o njima iako pre toga nisu dobijene nikakve kognitivne informacije o istima. Biti "Medijum" za iskustva drugih ljudi je sposobnost čoveka koja ima svoje korene u prapočetku ljudskog postojanja, predstavlja dakle jedno od najstarijih "znanja" ljudske vrste. Osim toga ono se koristi i u mnogim drugim savremenim vidovima terapije kao na primer u konceptima uzajamnog prenošenja u psihanalizi. U Poretku ljubavi je dosegnut do sada najveći stepen diferencijacije ove sposobnosti. Porodični rasporedi

predstavljaju takozvano "polje znanja" pomoću koga se praktično odslikava energetsko stanje u okviru (porodičnog) sistema sa izuzetno delotvorim isceliteljskim potencama. Oni svojim iskustvenim sadržajima duhovnog energetsko-informativnog polja potvrđuju i dopunjavaju i pojmove iz oblasti prirodnih nauka poput "Morfogenetskih polja" (Rupert Sheldrake).

Rad u polju Poretka ljubavi je orijentisan ka rešenju i podvrgava se prirodnim poretcima i zakonitostima koji deluju unutar porodice ili sistema, dakle faktičnim kategorijama bez obzira na moralne kodekse. Povreda tih zakonitosti može dovesti do teških patnji i bolesti, njihovo ponovno uspostavljanje do isceljenja. Podvrgavanjem tim prirodnim zakonitostima i prepuštanjem energetskim procesima u službi života doseže se do ljubavi koja postaje odlučujuća i noseća snaga porodice. U te zakonitosti spada na primer pravo svih članova porodice (sistema) na pripadnost nezavisno od moralnih kodeksa. Tu spada i neprikošnoveni pravo na sopstvenu sudbinu, na sopstvenu patnju i krivicu. Tako na primer deca ne mogu da nose teret svojih roditelja već smeju i moraju svojim roditeljima prepustiti čast i dostojanstvo da se nose sa svojim bremenom i tako doprinesu prosperitetu sopstvenog života. Uključivanje predaka i mrtvih članova porodice kao i onih koji su se na primer ratnim stradanjima energetski vezali za porodicu dovodi do pomirenja na jednom dubljem nivou i živi dobijaju novu snagu.

Rad u polju Poretka ljubavi zahteva visoku stručnu postdiplomsku nadogradnju i kvalifikovanost i podrazumeva dobro poznавanje priznatih psihoterapeutskih metoda ali i sposobnost praktičara Poreka ljubavi da se odrekne predstave o kontroli nad situacijom i kako Bert Hellinger kaže, da "radi bez namere i straha".

Vlado Ilić

20. REFLEKSOLOGIJA I REFLEKSOTERAPIJA

REFLEKSOLOGIJA je veoma stara grana tradicionalne medicine, koju vekovima poznaju i primenjuju narodi zemalja Dalekog Istoka i Egipta, kao i Indijanci. Američki autori su prvi shvatili njen značaj, pa su sakupili i obradili drevna iskustva, čija se primena u praksi naziva REFLEKSOTERAPIJA. Danas je široko rasprostranjena na svih pet kontinenata, sa mrežom ustanova u kojima se izučava i primenjuje kao dopunska terapija oficijelne medicine. U Holandiji su, naprimjer, refleksoterapeuti zvanično zaposleni u mnogim domovima zdravlja, radeći sa pacijentima koje im lekari upute na tretman.

Medicinskim radnicima refleksoterapija može obogatiti mogućnosti zdravstvene pomoći. Ljudi van medicinske struke, prethodno treba da steknu solidno znanje o sastavu i radu ljudskog organizma i da shvate da svako oštećenje narušava opštu ravnotežu zdravlja. Bez ovih znanja ne treba se prihvati učenja, jer neće biti pravih rezultata.

Naši tabani imaju zadivljujuću strukturu refleksa povezanih sa svim delovima tela.

Refleksologija je razradila tehniku ručnog pritiska i masaže njihovih refleksnih zona, da bi doprinela očuvanju skladnog rada tela. Refleksoterapija ima preventivno i terapeutsko dejstvo: pomaže očuvanju zdravlja i ispravljanju oštećenja pojedinih delova tela, doprinosi opuštanju kod napetosti i stresa, regulisanju protoka krvi, poboljšanju oseta nerava a time i vraćanju organizma u stanje ravnoteže na prirodan način.

Kada se nauče zone stopala koje odgovaraju određenim organima i tehnika njihove obrade, to može biti od velike pomoći u svakodnevnom životu. Radeći na svojim stopalima otkrićemo veliko zadovoljstvo, jer i rad na zdravim delovima izuzetno prija. Ako je bolest već prisutna i motivacija treba da bude veća. Obrađujući stopala drugih, pomoći ćemo im da se opuste i uživaju u našem umeću i brizi za njih.

Ljudi koji nauče refleksoterapiju na kursevima a nisu medicinski obrazovani, uvek treba da imaju na umu da je njihovo znanje ograničeno, jer se profesija refleksoterapeuta stiče nakon četvorogodišnjeg školovanja. Kako se putem rada na stopalima mogu uočiti mogući poremećaji u određenim delovima tela, priučeni refleksoterapeuti treba da budu veoma obazrivi u davanju eventualnih saveta ili pri glasnom razmišljanju o onome što su upravo uočili. Oni nisu merodavni ni kvalifikovani za davanje mišljenja vezanih za stanje i bolesti osoba čija stopala obrađuju. Najuputnije je diskretno nagovestiti da bi trebalo posetiti lekara specijalistu, zavisno od mesta gde je primećena reakcija. Sami sebi uvek možemo biti dijagnostičari i preduzeti mere da se na vreme obratimo za pomoć kad nam stupala ukažu da je to potrebno.

Ako smo svesni da je naše zdravlje u našim rukama i da ga reba čuvati, prihvatićemo mnoge načine preventive. Refleksoterapija je jedna od njih, dostupna svakome ko je motivisan da je prihvati, nauči i primeni.

Nikoga ne treba terati da prihvati bilo učenje ili našu pomoć. Naprotiv, inicijativa treba da potekne od osobe kojoj se pruža usluga obuke ili pomoći, jer će samo tako znati da ceni vrednosti koje dobija.

Ljiljana Glumac

21. REGRESIJA

POREKLO REGRESIJE Najvaznija podela regresivnih tehnika se svodi na hipnoticku i nehipnoticku regresiju. Samih tehnika ima mnogo i unutar iste grupe se razlikuju po metodi, međutim sve one imaju svoje korene u dalekoj prošlosti. Prvi podaci o hipnozi se mogu pronaći na sumerskim glinenim pločicama koje datiraju iz 4000 god. Pr. n.e. Zatim Manuov zakonik, najstarije pisano delo Indije. U Egiptu je takođe hipnoza korišćena u terapijske svrhe, 3000 god. Pr.n.e. navode se metode koje su koriscene pri sugestivnom nacinu lecenja. Grci su hipnozu koristili u svojim hramovima i posebnu pažnju obraćali na pripreme pacijenta, dijeta, aromakupke, isceljujuci san u kome bi svestenici davali posebne sugestivne afirmacije pacijentima. Rimljani su nastavili sa sličnim terapijama sve do 6 veka n.e. kada se pod uticajem hrišćanstva polako prelazilo na isceljenjem molitvom i rukopolaganjem. U novije vreme zbog svojih izuzetno pozitivnih rezultata i relativno luke primene nehipnotička regresija preuzima vodeće mesto u regresevnim terapijama. Danas je nehipnotička regresija jedna od pravaca psihoterapije koja je vrlo popularna u razvijenim zemljama, ali svoje korene nosi u korenima ljudske civilizacije. **ZEMLJE PRIMENE** Nehipnotička regresija se primenjuje sa velikim uspehom u Americi, Engleskoj, Francuskoj i drugim razvijenim zemljama zahvaljujuci avangardnim psihoterapeutima koji su proteklih nekoliko desetina godina stvarajući svoje pravce u ovoj oblasti, primenom i pozitivnim rezultatima, te objavljenim stručnim radovima uspeli u prihvatanju nehipnotičke regresije kao jedne od novih pravaca psihoterapije. **OPIS TEHNIKE** Pre početka tretmana je neophodno upoznavanje klijenta i terapeuta radi ostvarivanja uzajamnog poverenja i dogovora sta je to što klijent želi da sagleda i oslobodi se, a može biti u vezi sa strahom, fobijom, ovisnosti, neprilagodjenosti, fizičkom bolesti, lošim vezama itd.

Klijent treba da se oseća ugodno i bezbedno jer tokom sagledavanja svojih skrivenih strahova, nepoznatim stranama svoje ličnosti, bolnim iskustvima, osoba se oseca ranjivom. Takav osjetljiv položaj zahteva maksimalnu sigurnost okoline i stručnost terapeuta. Terapeut započinje sa opuštanjem klijenta smirenim i sugestivnim glasom, dok za to vreme klijent obraca pažnju samo na svoje disanje. Zatim se koriste simboli jezera i polaganja kamena u njega kao slikovito porinuce svesti po koju se na kraju nehipnotičke regresije klijent uz pomoć terapeuta vraca i ukoliko je regresija uspela kamen kao simbol svesti biva svetiji, čistiji, lepši. I pored toga što se klijent navodi da mentalno gasi svetla na svom fizičkom telu tokom cele terapije osoba je budna, ima mogućnost racionalnog razmišljanja, nesto umanjenu i može voljno u svakom trenutku prekinuti terapiju. Tokom terapije oseca se kao u nekoj vrsti sna vidja slike koje uobičavaju jednu pricu. I pored budnog stanja emocije mogu biti vrlo jake i zato je stručnost terapeuta od presudne važnosti za dobro sprovedenu terapiju. Stručnost se ogleda u tome da terapeut ne navodi klijenta na slike koje treba da doživi a da ujedno dovede do preživljavanja onoga što je duboko pohranjeno u klijentu i u realnom životu uzrokuje probleme u ma kom segmentu života. Ako se samo dopre do sećanja bez

emotivnog preživljavanja neće se aktivirati pozitivna promena ličnosti ukoliko nisu uključena emotivna sećanja. Klijent tokom terapije sve odgovore dobija od svoj Viseg Ja što može biti bilo šta i bilo ko sa kim će komunicirati tokom terapije. Cesto se postavlja pitanje mašte, retko u regresiji vidite ono što bi ste želeli u realnom životu, čak i da dopire sa domena mašte tehnika uspeva jer u realnom svetu konkretan problem se gubi, tako da samo pitanje mašte i same istinitosti odnosno realnog postojanja prethodnih života, nehipnotička regresija kao oblik psihoterapije na razmatra već je njen cilj i domen u tome da se u vrlo kratkom vremenu može doći do rešenja realnih problema. **POZITIVNI EFEKTI** Pozitivni efekti su vrlo brzi i lako proverljivi u realnom svetu. Život dobija novi smisao i u mnogim situacijama par sati ove terapije lako može da zameni nekoliko godina psihoterapije.

Olivera Turčinov

22. REIKI

Šta je Reiki?

Reiki je sistem holističkog lečenja i suptilna energija koja se primenjuje polaganjem ruku od strane obučenog Reiki terapeuta, čime se ona prenosi na bioelektromagnetsko polje pacijenta. Prema klasifikaciji Nacionalnog centra za komplementarnu i alternativnu medicinu pri američkom Nacionalnom institutu za zdravlje (National Institute of Health NIH), Reiki spada u medicinu biopolja, u koju spadaju sistemi koji koriste suptilna energetska polja u i oko tela za medicinske ciljeve.

Rasprostranjenost Reiki terapije u svetu

Savremena primena Reikija počinje 20-tih godina prošlog veka u Japanu kada Mikao Usui, osnivač Reikija, formuliše i prvi uspešno primenjuje i podučava ovaj sistem prirodnog lečenja. Naslednik Usuija, Chujiro Hayashi otvara prvu Reiki kliniku u Tokiju i uspostavlja saradnju sa zvaničnom medicinom.

Posle drugog svetskog rata Reiki se proširio po celom svetu i danas je, osim u Japanu i drugim zemljama Dalekog Istoka, najrasprostranjeniji u Sjedinjenim Državama, Kanadi, skoro svim evropskim zemljama, Južnoj Americi i Australiji. Širom sveta postoje mnoge Reiki organizacije i udruženja Reiki terapeuta i instruktora.

Naučna istraživanja i prihvatanje Reikija u medicini

Istraživanja sprovedena poslednjih 20-tak godina potvrđuju efikasnost primene Reikija kod mnogih bolesti kao i kod opšteg poboljšanja fizičkog i psihičkog stanja pacijenata. U zemljama u kojima je Reiki rasprostranjen, veliki broj lekara i ostalog medicinskog osoblja koristi Reiki kao komplementarnu metodu lečenja. Na primer, Reiki je uvršten u program nastave Škole za medicinske sestre Yale univerziteta. Primena Reikija u bolnicama i klinikama najviše je zastupljena u Sjedinjenim Državama, dok je u Evropi ona prisutna uglavnom u Velikoj Britaniji.

Pravna regulativa

U Mađarskoj je 1997. godine doneta uredba o alternativnoj medicini u kojoj je Reiki posebno naveden u okviru specijalizacije za bioenergetsko lečenje.

U zemljama Evropske Unije primena Reikija je slobodna i ne podleže zakonskoj regulativi.

U nekoliko američkih država (npr. Kaliforniji) Reiki terapeuti su izuzeti od obaveze da istovremeno budu i zdravstveni radnici.

Način dejstva

Postoji više naučnih hipoteza o mehanizmu dejstva Reikija, mada jedinstvena teorija još uvek nije usaglašena. Modeli u bioelektromagnetizmu, kvantnoj mehanici i teoriji superstringova ukazuju na postojanje suptilnih bioelektromagnetskih vibracija koje čine deo realnosti i koje mogu imati značajnu ulogu u fiziološkim procesima.

Vibracije koje se tokom tretmana prenose dovode do rebalansa biopolja i nastanka pulsirajućeg elektromagnetskog polja koje indukuje biostrujne tokove u tkivu uzrokujući na ćelijskom nivou niz kaskadnih reakcija od površine ćelije sve do nivoa DNK. Druga hipoteza se tiče efekta amplifikacije, po kojem polje slabog intenziteta može da proizvede velike efekte (npr. poznato je da jedan foton elektromagnetne energije može izazvati ćelijski odgovor). Polje Reiki energije indukuje bioelektromagnetne tokove unutar ćelija i tkiva i time pojačava sposobnosti organizma za samolečenje i otpornost prema stresu.

Pozitivni efekti

Reiki se može primenjivati i kao metoda za opšte poboljšanje psihofizičkog zdravlja i kao komplementarna metoda lečenja svim metodama klasične i alternativne medicine. Od mnogobrojnih pozitivnih efekata, najpoznatiji su:

- smanjenje napetosti, stresa, opšte psihofizičko opuštanje

- povećanje samoischeljujućih sposobnosti organizma
- smanjenje bola
- pružanje pomoći pacijentu prilikom pripreme za operaciju i skraćenje i olakšanje postoperativnog oporavka
- jačanje imunog sistema
- poboljšavanje fizioloških procesa u organizmu (npr. krvnog pritiska i rada srca)
- smanjenje psihosomatskih problema

Istraživanja potvrđuju rezultate primene Reikija i u slučaju veoma teških bolesti i stanja organizma kao npr. kod multiple skleroze, AIDS-a, raka i drugih.

Reiki se može primenjivati i kod, sa medicinskog stanovišta gledano, potpuno zdravih osoba radi poboljšanja njihovog psihofizičkog stanja, relaksacije, jačanja imuniteta itd.

Negativni efekti Reiki tretmana nisu poznati.

Ko može da bude Reiki terapeut?

Reiki terapeut može da bude osoba koja je završila barem prvi stepen Reiki seminara kod ovlašćenog instruktora. Reiki seminari se sastoje od tri stepena, pri čemu svaki stepen odgovara po jednom nivou Reiki energije za koju se budući terapeut obučava da radi. Tokom seminara, Reiki instruktor osposobljava učesnike za rad sa Reiki energijom na nivou koji odgovara stepenu seminara i prenosi teoretska i praktična znanja potrebna za njenu primenu.

Reference:

Internet

Navedeni site-ovi sadrže najnovija naučna istraživanja na polju medicinske primene Reikija:

- <http://nccam.nih.gov/health/reiki/>
- <http://nccam.nih.gov/health/backgrounds/energymed.htm>
- <http://www.reikiinhospitals.htm>
- <http://www.reiki.org/reikinews/research.html>
- <http://reikiinmedicine.org/>
- <http://www.magma.ca/~peterz/links.htm>
- <http://www.reiki-research.co.uk/>
- <http://www.algonet.se/~anki-p/reiki-research.html>
- http://www.terra.es/personal5/teramaireiki/reiki_research.html
- <http://www.wholeness.com.hk/e-reiki.htm>
- <http://nursing.yale.edu/News/Press/reiki.htm>
- <http://www.thehealingpages.com/Articles/main.html>
- <http://www.reikiresearchfoundation.org/msstudies.htm>
- http://www.reikithehealingpath.com/Scientific_%20Research.htm

Članci

Ova dva članka pružaju najsveobuhvatniji pregled položaja Reikija u savremenoj medicini sa teoretskog i praktičnog stanovišta:

1. **Science and the Human Energy Field**, James L. Oschman, Ph.D. interviewed by William Lee Rand, Reiki News Magazin (www.reiki.org)
2. **Reiki – Review of a Biofield Therapy History, Theory, Practice and Research**, Pamela Miles and Gala True, Ph.D. Alternative Therapies, mar/apr 2003, vol. 9, no. 2

Članci sa PubMed (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/>)

Siniša Kruška

23. SEGMENTNA TERAPIJA

Segmentna terapija se ubraja u alternativne medicinske terapije, iako su njenoj pojavi doprinela saznanja do kojih se došlo u oficijelnoj medicini. Objasnjenje njenih terapeutskih procedura i efekata zasnovano je na fenomenu projektovanog bola, koji je uočen krajem 19. veka, a ima verifikovano neurološko objašnjenje. Po načinu zasnivanja terapijskih procedura, segmentna terapija je nesumnjivo medicinska terapija, ali s obzirom na karakter apliciranih terapijskih sredstava ona divergira na dve terapije, od kojih se jedna, kako će kasnije biti objašnjeno, može nazvati alternativnom medicinskom terapijom.

Segmentna terapija se obavlja tretmanom tzv. Headovih zona, tj. dermatoma na kojima se manifestuje fenomen projektovanog bola. Kako postoji korespondencija između Headovih zona i unutrašnjih somatskih struktura, to se delovanje na datu unutrašnju somatsku strukturu obavlja terapijskim tretmanom na korespondentnoj Headovoj zoni. Headove zone i odgovarajuće korespondentne unutrašnje somatske strukture se identifikuju empirijskim putem i sistematizovane su u atlasima, koji su nužno pomoćno sredstvo kod primene segmentne terapije, jer pored navedenog sadrže i terapeutska sredstva koja treba aplicirati kod tretmana pojedinih zona.

Intenzitet projektovanog bola, koji se na manifestuje na korespondentnoj Headovoj zoni, indikator je efikasnosti terapijskog tretmana i izabranih terapeutskih sredstava. Međutim, korespondencija unutrašnja somatska struktura – Headova zona ne znači nužno manifestovanje disfunkcije somatske strukture u vidu projektovanog bola na Headovoj zoni, odnosno pojava projektovanog bola nije jedina indikacija za primenu segmentne terapije. Nezavisno od toga da li je fenomen projektovanog bola negde manifestovan ili nije, segmentna terapija se može primeniti za regulaciju disfunkcija svake unutrašnje somatske strukture za koju postoji empirijski ustanovljena korespondentna Headova zona.

Kada se projektovani bol jasno manifestuje, segmentna terapija se primenjuje bar dok na korespondentnoj i tretiranoj Headovoj zoni postoji projektovani bol, ali je u većini slučajeva preporučljivo da se sa terapijom nastavi i nakon prestanka tog bola. U stvari, jedini medicinski opravdan kriterijum za procenu trajanja terapije i njenih rezultata su rezultati medicinskih pretraga, koje se obavljuju u odgovarajućim medicinskim ustanovama.

Iz prethodnog sledi da je terapijska procedura kod segmentne terapije jednoznačno definisana, jer se uvek deluje na korespondentnu Headovu zonu. Međutim, to se ne može reći i za terapijska sredstva koja se u terapiji koriste, pa se s obzirom na ovo mogu izdvojiti dve vrste segmentne terapije:

Medicinski zasnovana segmentna terapija, koja se primenjuje u medicinskim ustanovama, koristi medicinski verifikovana terapijska sredstva. To su medikamenti, najčešće analgetici ali i drugi medikamenti, koji se injektiraju u potkožne depoe u korespondentnoj Headovu zonu, ili se površinski apliciraju specijalnim medicinskim flasterima, čime se omogućava njihova postepena apsorpcija.

Alternativna segmentna terapija koristi različite medicinski nepotpuno verifikovane postupke stimulacije Headovih zona, čime se posredno deluje na korespondentne unutrašnje somatske strukture. Najčešće se koristi stimulacija permanentnim magnetima, zatim elektrostimulacija, stimulacija laserima male snage, termostimulacija (grejanjem), ventuze, masaža, akupresura, stimulacija akupunkturnim iglama itd.

Ljubo Ristovski

24. STRUKTURALNE TERAPIJE

Danas postoji značajna podrška od strane zvanične medicinske nauke za primenu savremenih manuelnih oblika lečenja u mnogim neuro-muskulo-skeletnim poremećajima, iza kojih стоји narušenje strukturno-funkcionalne ravnoteže. Bolni sindromi poput: bola u leđima i vratu, diskopatije, glavobolje, razne neuralgije, degenerativna obolenja kičme, kao i povrede koje ne zahtevaju urgentnu hiruršku intervenciju, mogu biti uspešno tretirane fizičkim ili manuelnim tretmanima, bilo da su oni korišćeni kao osnovni ili dopunski oblik lečenja, samostalno ili u okviru fizioterapije, neurologije ili ortopedije.

Svetska zdravstvena organizacija (WHO) priznaje: Hiropraktiku, Osteopatiju i Manuelnu medicinu kao zvanične manipulativne metode strukturalne terapije. One se danas primenjuju u preko 80 zemalja sveta, od strane kvalifikovanih stručnjaka (Doktora Hiropraktike, Osteopatije i Manuelne medicine), koji su svi završili najmanje cetvorogodišnje

akademsko školovanje i položili stručne ispite koji im daju pravo na praksu u međunarodnim okvirima.

Hiropraktika i Osteopatija su nastale u Americi, u gotovo isto vreme (oko 1890 godine), kao osobeni ne medikamentozni oblici manipulativnog medicinskog lečenja. Manuelna medicina ima svoje korene u tradicionalnim (narodnim) medicinama razlicitih zemalja, no predstavlja oblik subspecijalizacije za doktore fizikalne medicine, neurologe i ortopedije u Rusiji.

Ova tri oblika strukturalne terapije su u osnovi vrlo slična i mogli bi se lako podvesti pod jedan, da nema izričite želje za njihovim razlikovanjem. Sva tri se baziraju na istim filozofskim principima: celovitosti (holizma), i vitalizma (kao urođenoj sposobnosti tela da izleći samog sebe), kada je ono bez mehaničkih i neuroloških prepreka u svojem funkcionisanju. Narušene funkcije nervnog sistema (koje je osnovni predmet interesovanja Hiropraktike) ili cirkulacije (našta se više usmerava Osteopatija) je najčešće prouzrokovano izmeštanjem structure – kosti izvan svog mesta. Znači nepravilan položaj kosti je polazana tačka za narušavanje funkcije i time vodi nastanku mnogih patoloških stanja.

Sve ove metode koriste klasičan medicinski pregled i oblike strukturno-funkcionalne dijagnostike neuro-skeletno-mišićnih problema. Rentgenski snimak ili MRI se smatraju standardnim delom pregleda, zbog vaznosti isključenja mogućih kongenitalnih anomalija, zapaljenskih ili malignih promena koje predstavljaju kontraindikaciju za korekciju.

Manuelni pregled i korekcija, kao osobenost ovog pristupa lečenju, se posebno izučavaju i treniraju. Iako izvesne razlike postoje u tehnikama korekcije, osnovni principi korekcije su da ona bude potpuno bezopasna za pacijenta, što znači da se uz što veću specifičnost i preciznost primenjuje što manja fizička sila. Pored same korekcije, veliki značaj se pridaje i rehabilitativnim vežbama kao i radu na preventivi, kroz pravilnu edukaciju u vezi pravilnog držanja tela i stvaranju zdravih životnih navika.

Način delovanja i pozitivni efekti ovih manuelnih metoda ogledali bi se u: uspostavljanju pravilnog strukturnog odnosa koštanih delova, uklanjanju mišićnog spazma, stimulaciji toka telesnih tečnosti (krvi, limfe i sinovijalne tečnosti) i balansiranju (sinhronizaciji) proprioreceptorske funkcije, čime se ubrzava proces oporavka.

Strukturalne terapije koje su se intezivno razvijale u poslednjih sto godina danas zauzimaju značajno mesto u integralnom sistemu zdravstvene zaštite svuda u svetu. One su dokazale svoju kliničku efikasnost kao i nižu cenu kostanja i s pravom zauzimaju svoje mesto pored ustaljenih medikamentoznih i hiruških oblika lečenja kad su koštano-skeletni poremećaji u pitanju.

Petar Dinić

25. SU ĐOK TERAPIJA

Autor Su Đok terapije je naučnik i filosof iz Južne Koreje, prof. Park Jae Woo, rođen 1942. god. Diplomirao je na Seulskom Nacionalnom Univerzitetu 1968. god.

Njegov istraživački rad, vezan za autorsku metodu Su Đok, trajao je sve do 1987., gde je nakon velikog broja kliničkih ispitivanja koja je sprovodio u zdravstvenim ustanovama u Koreji kako lično tako i uz učešće svojih saradnika, registrovao ovaj metod pod nazivom **Su Jok akupunktura** u Seulu, u Južnoj Koreji.

Kasnijim istraživanjem i kliničkim potvrdoma Su Đok-a, autor je shvatio da ovako vredna terapija, čak ni u nazivu, ne zaslužuje da bude ograničena bilo kojom metodom koja se za njeno sprovođenje koristi, pa samim tim ni akupunkturom. Zato je naziv svog patenta prof. Park preinačio u **Su Jok terapija**.

Prof. Park Jae Woo, sada se nalazi na funkcijama Predsednika Medjunarodne Su Jok Therapy Asocijacije, zatim Medjunarodne asocijacije Spiralnih pokreta, Predsednik je korejskog Su Jok akupunktturnog instituta u Seulu. Osnivač je Prvog Onnuri koledža u Alma Ati (Kazakhstan) i Su Jok akupunkturne akademije u Moskvi (Rusija), kao i nekoliko fondacija.

Titula Akademika medjunarodnog ranga mu je dodeljena u Medjunarodnoj Akademiji nauka u Minhenu 1998. god. Počasni je doktor nauka na Physical Education University (St.Petersburg, Rusija), zatim Honorary Professor at Kyrgyzstan State Medical University, Visiting Professor at Physicians Retraining Institute of Kazakhstan State Medical University. Predsednik je izdavačke kompanije O-Heng i izdavač lista "Svet šake i stopala".

Kroz svoj naučno-istraživački rad, pored Su Đok™ terapije, prof Park Jae Woo razvio je još nekoliko proverenih terapijskih metoda kao što su Troizvornosna akupunktura™, Twist terapija™, Smile Yoga™ i druge.

Svaka od njih pojedinačno ukjučujući i Su Đok terapiju, namenjena je kako opštoj populaciji u cilju samostalnog sprovođenja jednostavnih, efikasnih, bezmedikamentoznih, sa niskim troškovima u primeni, i apsolutno bez štetnih efekata, dijagnostičko-terapijskih postupaka uspešnog staranja o sopstvenom zdravlju ali je namenjena i stručnoj javnosti.

ZEMLJE U KOJIMA SE Su Đok(Su Jok) TERAPIJA IZUČAVA I PRIMEN UJE

U cilju razvoja obrazovanja iz oblasti Su Đok terapije, prof. Park Jae Woo je osnovao :

- 1987. u Južnoj Koreji (Seul) - INTERNATIONAL SU JOK INSTITUT,
- 1991. u Rusiji (Moskva) - Medjunarodna Su Jok Akademija, Stančićima kod Čačka u
- 1993. po odobrenju autora Su Jok terapije, prof. Vera Djordjević je osnovala Balkan Su Jok Therapy Center (Fl.9216/93, privredni Sud Kraljevo, SR Jugoslavija. Osnovna delatnost je edukacija i primena Onnuri Su Jok terapije), koji radi po Programu Medjunarodne Su Jok Akademije iz Moskve i

edukovanim polaznicima na svakom od nivoa edukacije izdaje odgovarajući certifikat Medjunarodne Su Jok Akademije iz Moskve.

- 1993. u Indiji (Madras) SU JOK ACADEMY OF INDIA
- 1999.u Kazakstanu (Alma Ata) INTERNATIONAL ONNURI (SU JOK) COLLEGE
- Na Kipru je 2001.god.osnovan CYPRUS SU JOK CENTAR

U mnogim zemljama sveta su otvarane individualne škole Su Čok i njihovo postojanje se može lako pronaći na bilo kom od internet pretraživača. Broj adresa se već može izraziti i sa par stotina hiljada.

U siromašnim zemljama se zbog uslova, bolesti jako brzo razvijaju. Njih je jedino moguće kontrolisati efikasnim, jeftinim, ne medikamentoznim i bez štetnih efekata metodama, koje su zbog logike u sebi luke za učenje čak i od strane medicinski ne edukovanih lica.

Zahvaljujući uspešnoj primeni Su Čok terapije u vreme nuklearne katastrofe u Černobilu, po odobrenju Ministarstva zdravlja Ukrajine, otvorene su klinike u svim većim gradovima njihove zemlje.

Bazirano na rezultatima u primeni, edukovanje se počelo ubrzano sprovoditi po zajedničkom Programu u: Grčkoj, Bugarskoj, Nemačkoj, SR Jugoslaviji (u svakoj od republika pojedinačno: Srbiji, Sloveniji, Hrvatskoj, Republici Srpskoj, Crnoj Gori i Makedoniji), Litvaniji, Latviji, Češkoj Republici, Rumuniji, Španiji, Portugaliji, Holandiji, Belgiji, Francuskoj, Engleskoj, Nepalu, Kazakhstanu, Uzbekistanu, Belarusiji, Ukrajini, Moldovi, Čileu, Argentini, USA, Kanadi, Australiji, Južnoj Africi, Sri Lanki, Estoniji, Poljskoj, Švajcarskoj, Malziji, Indiji, Pakistanu i Meksiku. U velikom broju zemalja su održani promotivni seminari.

OBRAZOVANJE IZ OBLASTI Su Čok (Su Jok) TERAPIJE KOD NAS I U SVETU

Za uspešno sprovođenje dijagnostičko-terapijskog metoda - Su Čok terapije, za bilo koji obim primene potrebni su: Duh terapeuta, znanje, instrumenti i literatura. Instrument za sprovođenje terapije za određeno poremećeno energetsko stanje čoveka je uvek prevashodno u skladu sa potrebom, potom mogućnošću izbora instrumenta i afinitetom terapeuta odnosno klijenta

Duh terapeuta pored toga što se nasledjuje ili radja, moguće ga je i obrazovati.

Znanje za primenu Su Čok terapije moguće je steći:

- samoobrazovanjem kroz literaturu,
- pohadjanjem predavanja za opštu populaciju i
- obrazovanjem po zvaničnom Programu za edukaciju

Standardni Program edukacije Medjunarodne Su Jok Akademije iz Moskve, po odobrenju autora metode, sastoji se od 16 ciklusa po 48 sati kontaktne nastave i za svaki od njih se posle završetka obuke izdaje odgovarajući Medjunarodni Certifikat. Svaki završeni

ciklus predstavlja funkcionalnu, praktično primenjivu celinu. Jedini limitirajući faktor je da se ciklusi moraju pohadjati po programskom redosledu. Vremenska distanca u obrazovanju izmedju ciklusa nije od bitnog uticaja.

Od 2005. godine, autor Su Ďok terapije, kako bi uveo kontrolu kvaliteta obrazovanja, uveo je izdavanje International QUALIFICATION CERTIFICATE koji su, vezano za nivo i broj njihovog pohadjanja, kategorisani u četiri nivoa.

O svakom učesniku u obuci iz Su Ďok terapije sa teritorije bivše SR Jugoslavije, u Balkan Su Jok Therapy Centeru postoji evidencija za period od osnivanja Centra pa do danas. Evidencija sadrži precizne podatke o svakom pohadjanju seminara o mestu i vremenu održavanja seminara, predavaču koji je vodio seminar i broj Medjunarodnog certifikata izdatog tom prilikom.

Instrumenti za Su Ďok terapiju su jednostavnii, po ceni pristupačni, mahom trajni a oni koji su potrošni veoma su jeftini.

Literatura Su Ďok je bogata kako tematskim opusom tako i filosofskim pristupom autora Park Jae Woo-a u preko 30 naslova (14 su prevedena na srpski jezik), zatim 17 brojeva specijalizovanog Magazina ONNURU Su Jok Medicina rus/eng sa po 80 do 100 strana u izdanju Su Jok Akademije iz Moskve, nekoliko tomova sabranih objavljenih rezultata kliničkih ispitivanja.

PRINCIP DELOVANJA Su Ďok(Su Jok) terapije

Su Ďok terapija je dijagnostičko-terapijski metod koji kao polje svog delovanja koristi šaku-Su odnosno stopalo-Đok (na korejskom jeziku). Da bi se preko šaka ili stopala, kao daljinskog upravljača, delovalo na telo, uslov je da mora da postoji medjusobna fizička sličnost.

Princip uočavanja te ekstremne sličnosti se može shvatiti već nakon veoma kratke prezentacije. Zbog analogije koja potvrđuje sličnost dva sistema iste celine, praktičar sa lakoćom pronalazi pravo korespondentno mesto na kome dijagnostikuje tj. potvrđuje prisustva korespondentne reaktivne loptice na mestu koje korespondira oboleloj regiji. Stimulacijom te loptice vrši inverzni postupak u odnosu na nastanak te loptice i njenom destrukcijom proizvodi signal koji mikro energetskim delovanjem dovodi do veoma snažnih efekata koji su samoregulišućeg karaktera. Kako se ljudsko telo sastoji ne samo od fizičkog, već i od energetskog i duhovnog tela, to se za svako od njih, na šaci-Su odnosno stopalu-Jok, može konstatovati status. Korigovanje bilo kog stanja koje nije harmonično ma o kom nivou da se radi: fizičkom, energetskom, emocionalnom ili nivou mentalnih razloga, vrši se na šaci odnosno stopalu. U tu svrhu se koriste instrumenati kao što su: različiti magneti, Su Jok laser, razne semenke biljaka, Su Jok iglice itd. Zbog fiziologije nastanka i nestanka korespondentnih loptica ovom metodom nije moguće niti maskirati postojeći problem niti u organizmu stvoriti novi.

Dijagnostiku je moguće izvršiti i drugim Su Čok metodama zasnovanim na teorijama autora prof. Park Jae Woo-a kao što su : 6Ki, Osam izvornosti, Homo-Hetero, Troizvornosna teorija, Teorija Spiralnih meridijana, ali i na drugim principima dijagnostikovanja nasledjenih od drevnih civilizacija.

Povoljni efekti

Su Čok terapija je sinteza prirodnih metoda lečenja, zasnovanih na određenim filozofskim principima, a deo njih svaki čovek može uspešno da upotrebi za samoizlečenje, delujući na šake i stopala. Ovaj metod mogu da koriste svi ljudi na planeti za pružanje prve medicinske pomoći. Sigurno da će širenje ove metode imati važnu ulogu u izgradnji zdravog društva.

Su Čok terapija podrazumeva metode prevencije, dijagnostike, lečenja i rehabilitacije, koje se potpuno razlikuju od istih metoda konvencionalne medicine. One za osnovu imaju vešemilenijumsku tradiciju i najsavremenija otkrića u mnogim naučnim disciplinama (multidisciplinarnost).

Glavne karakteristike Su Čok terapije su.

Visoka efikasnost,

Neškodljivost primene,

Univerzalnost metode,

Pristupačnost metode za svakog čoveka,

Jednostavna primena.

Ideja vodilja profesora Parka u njegovom naučnom radu je više nego jednostavna a opet tako plemenita i uzvišena. On polazi od večne želje svakog čoveka, da svoj život proživi u stanju potpunog zdravlja. Znači, ovom svetu je potrebna jednostavna, neškodljiva metoda, koja ne zahteva velika finansijska ulaganja a koja daje pozitivne rezultate. Tako profesor Park, u Su Čok sistemu, vidi dva nivoa znanja: za ljudе koji nemaju medicinsko obrazovanje i za medicinske radnike koji bi terapijske mogućnosti ove metode koristili znatno temeljnije. Praktično to znači sledeće: ovladavši Su Čok metodom, ljudi bez stručnog medicinskog znanja uspevali bi sebi i svojim najbližima da pruže potrebnu pomoć. Na ovaj način bili bi lišeni mnogobrojnih nelagodnosti, strahova, iščekivanja i višečasovnih sedenja po čekaonicama. S druge strane državni organi i sistemi zdravstvene zaštite uspevali bi da uštede mnogo i vremena i novca. Na ovaj način, lekari bi se s mnogo više pažnje posvećivali težim pacijentima.

Vera Đorđević

26. SVETLOSNA TERAPIJA

Praktično, sve drevne civilizacije su imale znanje o važnosti svetla za zdravlje. Terapeutsko sunčanje su praktikovali Asirci, Vavilonci i stari Egipćani. Grčki grad Heliopolis, odnosno Grad Sunca, bio je poznat po svojim isceljujućim hramovima i svetlosnim sobama gde su prozori bili prekriveni naročito bojenim tkaninama, raznih boja, za koje se verovalo da imaju razne isceljujuće moći.

U skorija vremena Augustus Pleasonton koji je, 1876. godine koristio plavu svetlost kako bi stimulisao nervni sistem našao je da je taj postupak uspešan za lečenje niza bolesti, naročito onih koje su praćene bolom. Par godina kasnije, 1878, Edvin Babit je publikovao "Principe svetla i boje". On je razvio i takozvani hromodisk za lečenje pacijenata specifičnim bojama, kao i sunčane eliksire napravljene puitem zdračenja vode sunčanom svetlošću, uz korišćenje posebnih filtera. On je ustabovio da senzitizovana voda ima posebna isceljujuća svojstva. Slične solarne tinkture se proizvode i danas i koriste ih terapeuti koji leče bojom.

Krajem XIX veka otkriveno je da ultravioletno zračenje ima snažno anti bakterijsko dejstvo. A 1903 Nilsu Finsenu je dodeljena Nobelova nagrada za lečenje tuberkuloze kože ultravioletnim zračenjem. 1920, Dinšah Gaiali, posle 23 godine brižljivog naučnog istraživanja, razvio je sistem isceljivanja koji je nasvao Spektro-Hrom. Ovaj sistem je bio zasnovan na odnosu između boja i odgovarajućih delova tela. Prema rečima DR Kejt Bakldvin: "Posle 37 godina prakse medicine i hirurgije mogu da zaključim da mogu da dobijem brže i tačnije rezultate sa bojama nego sa bilo kojim drugim metodom, i uz to sa manje tegoba za pacijenta". Sledeći terapeut bojama, Harry Riley Spitler, je tokom 1920-ih i 1930-tih teđio da leči preko očiju i razvio je principe sintonike (od reči "syntony – dovesti u ravnotežu) u okviru koje je svetlo korišćeno dase uspostavi ravnoteža simpatičkog i parasympatičkog nervnog sistema. Njegov Koledž Sintoničke optometrije je danas jedan od prvih kada se radi o razvoju fototerapije.

Terapija pomoću sunca (helioterapija) je bila veoma popularna u Evropi do kasnih tridesetih prošlog veka, naročito u lečenju pacijenata sa tuberkulozom. U isto vreme, u londonskoj bolnici Čaring Kros "korišćene su "sunčane lampe" za lečenje anemije, varikoznih vena, srčanih poremećaja, kao i degenerativnih poremećaja. Potpm je Emit Not razvio "mašinu za termoiradijaciju". On je ustanovio da zračenje samo 50 do 100 cc krvi ultravioletnom svetlošću i ubacivanjem te krvi natrak u krvotok, može dovesti do dramatičnih poboljšanja u lečenju puerperalne sepse, peritonitisa, encefalitisa, polia i herpeksa simpleksa. Sredinom 1940-tih godina oko 80.000 pacijenata je bilo lečeno na taj način uz uspeh koji je iznosio 50 do 80%.

Posle višegodišnjeg perioda u kome su suvereno vladali antibiotici, pojavio se Džon Ot, bankar, koji je baveći se ekologijom svetlosti kao hobijem, utvrdio da svetlosni zraci različite talasne dužine na specifičan način utiču na funkciju ćelija i kod biljaka i kod životinja. On je skovao i termin "mal-iluminacija" koji je uporedio sa malnutricijom, ukazavši da se tom lođem osvetljenju previše izlažemo tako što veći deo vremena provodimo pod veštačkom svetlošću. Ot je doprineo razvoju prve fluorescentne cevi sa punim spektrom svetlosti i pokazao da kod školske dece njeno dejstvo dovodi do boljeg ponašanja i boljeg školskog uspeha. Ovo israživanje je dalje razvio Fric Holovič koji je ustanovio značajno povećanje hormona stresa (ACTH i kortizol) kod ljudi koji su radili pod veštačkom fluorescentnom svetlošću (ovo istraživanje je dovelo do zabrane fluorescentne svetlosti u nemačkim zdravstvenim ustanovama). U Rusiji je Profesor **Kira Samoilova**, specijalista za biologiju ćelije tretirala malu količinu krvi sa ultraljubičastom svetlošću, ili sa laserom, oko 10 do 15 minuta i ponovo je unela u krvotok pacijenta. Pošto je došla do iznenadujućih rezultata, ova metoda je uvedena kod čitavog niza bolesnih stanja od infekcija, opekotina, intoksikacija i ulkusa, pa do kardiovaskularnih, malignih, auto-imunih i dermatoloških oboljenja. Posebno je korišćena kod detoksifikacije narkomana i kod virusnih pneumonija. Slična hemo-iradijacija razvijenaje i u Nemačkoj.

U Budimpešti je biofizičar Marta Fenyo lečila hiljade pacijenata pšolarizovanom svetlošću i pokazala da polarizovana svetlost ima bio-stimulativno i imuno-stimulativno dejstvo, kao i da se radi o direktnom i merljivom efektu na ćelijskom nivou.

References

1. [Dinshah P. Ghadiali](#), Spectro-Chrome Metry Encyclopedia, Dinshah Health Society, 5th edition, New Delhi, April 2003
2. Marta Fenyo, US Patent No. 4,686,986, Filed 1982, Issued August 18, 1987 (www.uspto.gov)

Ljiljana Goljanin

27. SHIATSU

Shiatsu dolazi iz Japana. To je oblik fizičke manipulacije i način razvijanja tela, svesti i duha, kombinujući istančanu intuiciju, razumevanje orjentalne dijagnostike, položaja tela i disanje .

Iako sam naziv Shiatsu, na Japanskom znači pritisak prsta, ova metoda podrazumeva kombinaciju mnogih tehnika, poput istezanja, rad na principu poluge, usmeravanje težine na

različite delove tela pacijenta , kako bi se postigla bolja harmonija energije, cirkulacije, fleksibilnost i celovitost.

Zato se sama reč shiatsu smatra generičkim nazivom mnogobrojnih tehniki , koje međutim imaju jedan zajednički princip, a to je verovanje u postojanje životne vitalne energije, u Japanu poznatije kao Ki energija, koja posebnim kanalima ili meridijanima teče kroz celo telo uzajamno povezujući sve organe, tkiva, kao i psihofizičke funkcije. Svaki energetski meridijan je prema teoriji orijentalne medicine povezan sa odgovarajućim organom i kontroliše čitav niz funkcija u telu. Njegova energija, Ki (ili Qi) se može “dotaknuti” na posebnim tačkama na meridijanskem toku, koje su u Japanu poznatije kao tsuboi.

Jedinstveni kvalitet Shijatsua je da podstiče efikasno uravnoteženje telesne energije, jer se kompletno razumevanje fenomena zdravlja prema teorijama orijentalne medicine tumači kao stanje potpune ravnoteže u toku energije u čovekovom telu , ali i kao harmoničan odnos između energija tela i njegovog okruženja.Samim tim se pojava bolesti i javlja kada dodje do narušavanja te ravnoteže.

Shiatsu, kao posebna tehnika energetskog uravnoteženja, svakako može jako puno pomoći u rešavanju čitavog niza zdravstvenih tegoba , bilo kao jedna od sastavnih metoda lečenja kod složenijih bolesti,ili pak kao metoda izbora kod onih u početnoj fazi.

U svakom slučaju, Shiatsu je gotovo idealna metoda za rešavanje velikog broja zdravstvenih tegova u ogromnoj populaciji “poluzdravih” ljudi, ili jednostavno rečeno, za sprečavanje nastajanja bolesti.

Zbog svega toga se Shiatsu već odavno primenjuje i podučava i u zemljama koje su geografski jako daleko od Japana , kao što su SAD , Velika Britanija , a poslednjih decenija sve više i u Francuskoj , Nemačkoj , Austriji , Italiji , Sloveniji , Hrvatskoj .

Zoran Markovic

28. TAI CHI QUAN

GIMNASTIKA DUGOVEČNOSTI

Tai Chi Quan, kao sastavni deo kineske tradicionalne medicine nastao je u Kini kao borilačka veština još pre 13. veka, koja se prenosila iz porodice u porodicu kao tajna disciplina. U 19. veku ova tajna je počela da se obelodanjuje masama i ubrzo je postala kineska nacionalna

disciplina. Od 1925. Tai Chi se uvodi u škole kao čas fizičkog vaspitanja, kao neka uproštena varijanta.

Dolaskom komunizma bile su zatvorene sve škole borilačkih veština, pa se ova drevna tradicija sačuvala u originalnom obliku u Hong Kongu, Tajvanu i Singapuru. Krajem 50-tih Narodna Republika Kina dozvolila je upotrebu ovih disciplina ali samo u zdravstvene i preventivne svrhe i kao sportsku veštinu. Od pre 15-tak godina dozvoljene su i prakse kao borilačke veštine.

Tehnika:

Tai Chi Quan se praktikuje prvenstveno kao tehnika za poboljšanje zdravlja i uči se pomoću kodifikovanih pokreta kombinovanih sa mirnim, dubokim disanjem. Poznatiji još kao gimnastika dugog života, Tai Chi Quan se bazira na temeljnoj studiji pokreta uskladjenih sa korektnim sistemom disanja i učenju naučnih principa koji regulišu fiziološku funkciju pokreta. Preporučuje se kao tehnika za individualno zdravlje koja pomaže da se održi elastičnost vezivnog tkiva, fizička otpornost i emotivna smirenost, održava um i telo u ravnotezi i harmoniji.

Svrha praktikovanja:

U celom svetu milioni ljudi vežbaju Tai Chi kao prirodan put za zdravlje i dugovečnost, može se vežbati u svako doba i na svakom mestu i namenjen je svima bez razlike u godinama, individuano ili u grupi. Ova plemenita veština štiti um i telo od bolesti, kao preventiva ali pomaže kod zaustavljanja i lečenja raznih zdravstvenih poremećaja, što su otkrili i potvrdili kroz praksu mnoge generacije istraživača, lekara i majstora koji se bave ovom disciplinom. Visok stepen koncentracije koji se postiže kroz vežbanje Tai Chi Quana ima pozitivan i smirujući efekat na funkcije centralnog nervnog sistema, dovodi do dubokog opuštanja i otklanja negativne posledice stresa ili nekih drugih mentalnih i nervnih bolesti. Disanje pomaže opuštanju muskulaturne tenzije što ublažava i emotivi stres nagomilan u mišićima, a naročito ukočenost leđa, što pokazuje povezanost između fizičkog mentalnog i emocionalnog. Mnogi svetski instituti i medicinske ustanove ispituju delotvorni učinak ovih vežbi na ljudsko zdravlje. U Institutu za fizičku kulturu u Pekingu nakon dugogodišnjeg istraživanja o zdravstvenim efektima koji se postižu vežbanjem Tai Chi-ja napravili su EEG snimak moždanih talasa najpre u stanju mirovanja, a zatim posle vežbanja Tai chi-ja. U stanju mirovanja EEG ritam beta moždanih struja kretao se od 22Hz do 40 Hz. Posle četiri minuta vežbanja EEG e kretao od 10 HZ do 7Hz što dokazuje da samo osam minuta vežbanja dovodi um i telo u savršeno mirno i opušteno stanje, kao u vreme spavanja i odmora. Testovi u Kineskom naučnom institutu u Pekingu pokazali su da se kod starijih ljudi od 65 – 85 god. koji su bolovali od arteloskleroze, senilnosti, osteoporoze, visokog

holesterola, deformacija zglobova itd., samo posle šest meseci vežbanja Tai Chi-ja njihovo stanje popravilo. Tai Chi pozitivno deluje na jačanje kostiju zglobova, pokretljivost tetiva i mišića, pomaže da krv i hranjivi sastojci stignu u svaki delić tela, reguliše rad nervnog sistema, što pozitivno deluje na funkcije organa, metabolizam, imunološki sistem itd. Vežbe disanja dovode do relaksacije uma i tela, pravilnih funkcija respiracije, probave i cirkulacije. Mišići, zglobovi, tetive, unutrašnji organi, krvotok i kompletna vitalna energija se poboljšavaju vežbanjem. Pokreti Tai Chi-ja su lagani, fluidi, prirodni, sinhronizovani sa disanjem, a svaki pokret je smišljen tako da aktivira vitalnu energiju, čiji pravilan tok otklanja zastoje i blokade u cirkulaciji krvi i u kompletном energetskom sistemu organizma.

Bezbrižnost pri izvođenju ovih vežbi ne oživjava samo fiziološke mehanizme nego doprinosi i otklanjanju negativnih stanja duha koji često prate hronične bolesnike.

Pri vežbanju Tai Chi-ja nije potrebna bzrina ni velika fizička snaga, pa je ova veština dostupna svima: starima i mladima, ženama i muškarcima, zdravima i bolesnima.

Vežbanje se preporučuje svima, a naročito onima koji dosta svog radnog vremena provode na nogama ili sedeći. Sportisti, medicinsko osoblje, prosvetni radici itd., mogu svi naći koristi u vežbanju Tai Chi Quana.

Vesna Mlađenović

29 TRADICIONALNA (narodna) MEDICINA

Tradicionalna medicina , istinski posmatrano, kao pojam nije ni tradicionalna, niti medicina.

Tradicija je mnogo puta na ovim prostorima prekidana, izložena raznim uticajima drugih zdravstvenih kultura i veoma zavisna od mikrolokaliteta, vremena i pojedinaca.

S druge strane, ako medicinu posmatramo kao sistem znanja i iskustava , takav sistem nije opisan u našoj tradicionalnoj medicini, pa je tačnije tradicionalnu medicinu nazivati narodnim lečenjem, koje obuhvata stare potvrđene tehnike , ali i nove sa kojima se tek upoznaje.

To ne znači da nisu u činjeni ogromni napor velikog broja naših naučnika da se narodno lečenje etablira, od kojih su najpopularniji Akademik Prof. Dr Jovan Tucakov sa saradnicima, Dr Risto Gostuški, Prof .Relja V. Katić, a ranije Vasa Pelagić, Zaharije Orfelin i mnogi drugi neproučeni autori.

Međutim, izostala je konačna savremena procena našeg narodnog blaga, pa i eventualna standardizovana popularizacija od strane državnih institucija, koje su se priklonile agresivnjim i efikasnijim zapadnim zdravstvenim sistemima.

I kao najvažnije - uspostavljanje veze medicinske dijagnostike i načina lečenja opšte populacije je tradicionalno neefikasno u ovoj oblasti.

Možemo zaključiti da narodno lečenje danas predstavlja jednu fluidnu mešavinu,

koja se može prevesti u sistemsko stanje , ako se otklone njeni nedostaci, opasnosti i neukosti.

Za to je potrebno njeno studiranje i praktikovanje od strane stručnjaka i profesionalaca uz osnivanje edukativnog Centra za narodno lečenje.

Srpsko narodno lečenje je u praksi, uglavnom, oralno orijentisano ka korišćenju u ishrani, preventivi i lečenju prirodnih materija iz bliskog okruženja: hrane, lekovitog bilja i pripravaka, kao i lekovitih mineralnih voda. Takođe je jasna orijentacija ka neinvazivnim tehnikama, masaže, domaće hiropraktike, a u novije vreme i ka drugim neinvazivnim tehnikama, poput molitve i posete svetim mestima.

Ova rasprostrenjenost je opšta, a efikasnost nedoučena.

Ivica Panov